VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIV. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR 1972. MÁJUS 25.

Megalakult a KISZ-KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsa

Megtartotta alakuló ülését a KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsa május 12-én.

A tanácskozást *több hónapos előkészítő munka előzte meg.* A KISZ KB 1971 júliusában, majd a KISZ VIII. kongresszusa 1971. decemberében foglalkozott a rétegtanácsok működésével kapcsolatos kérdésekkel. Határozataik arra figyelmeztettek, hogy ifjúsági szövetségünk csak akkor képes hivatását betölteni, ha munkájában *jobban figyelembe veszi az ifjúság különböző korosztályainak és rétegeinek* — így a több mint 53 ezer egyetemi és főiskolai hallgató — *sajátos helyzetét, más rétegektől eltérő tapasztalatait és igényeit.* Ezt kívánja a kommunista jelleg, az intenzív — személyre szóló politikai nevelőmunka fokozásának feladatrendszere.

A KISZ KB mellett 1966-ban hoztak létre először Egyetemi és Főiskolai Tanácsot. Ez a testület az eltelt 5 év alatt állást foglalt az azóta bevezetett felsőoktatás-politikai határozatok — ösztöndíj, szervezeti és működési, kollégiumi, tanulmányi és vizsgaszabályzatok — kialakításában és véleményezésében. Munkájában kiemelt helyet kapott az egyetemi-főiskolai hallgatók közéleti tevékenységének elemzése is. Véleményező, javaslattevő szervként elismerésre méltó szerepet töltött be a felsőoktatás KISZ-szervezeti tevékenységének meghatározásában.

A most újjáalakult *Egyetemi és Főiskolai Tanács* alkalmazza munkájában a rétegirányítás bevált tapasztalatait, *feladatköre azonban szélesebb a VIII. kongresszus előttinél. Véleményező, kezdeményező, javaslattevő jogköre mellett a KB bizonyos kérdésekben döntési jogkörrel ruházza fel.* A KB határozatait az egyetemista, főiskolás réteg sajátosságainak megfelelően értelmezi, végrehajtásukhoz és *az ifjúsági munka más tennivalóinak megoldásához módszertani segítséget nyújt a KISZ-szervezeteknek.* Segíti az intézmények közötti tapasztalatcserék szervezését. *Figyelemmel kíséri az Ifjúsági Törvényben* és más jogszabályokban, a réteget érintő rendelkezésekben megfogalmazottak megvalósulását. *Képviseli a hallgatók érdekeit a szaktárcáknál,* különböző társadalmi szerveknél.

Az alakuló ülés *első napirendi pontjaként a tisztségviselők megválasztására került sor.* A Központi Bizottság már korábban megválasztotta *Török Imrét a Tanács elnökévés és Barabás Jánost a Tanács főtitkárává. Alelnök lett: dr. Nagy Sándor egyetemünk Munkatudományi Tanszékének gyakornoka.*

A Tanács tagjai közé választották egyetemünkről *Domány Andrást (IV. évf. külker.) és Szabó Lászlót (II. évf. közlekedés), de a munkabizottságokban több KISZ-aktivistánk dolgozik.*

A tanács 10 állandó bizottságának működtetését az észszerű munkamegosztás kívánja.

A tanács intézkedési tervet tárgyalt meg a KISZ VIII. kongresszusán elhangzott egyetemi-főiskolai területet érintő javaslatok, észrevételek gyakorlati hasznosításra.

Elfogadták a KISZ-szervezetek jövő tanévi programjának tervezéséhez segítséget adó útmutatót is, amely időszerű feladatokra hívja fel a figyelmet. A politikai nevelőmunka tennivalói között jelölték meg — többek között — *a párt- és KISZ-szervezetek kapcsolata szorosabbá és tartalmasabbá fűzésének igényét.* Alapszervezeti *viták témájául javasolták pl.: a kispolgári magatartás elleni harcot,* vagy *a végzés utáni elhelyezkedés,* beilleszkedés gondjait.

Kökény Mihály
KISZ KB
Egyetemi és Főiskolai
Tanácsának titkára

Készülünk a vizsgákra...

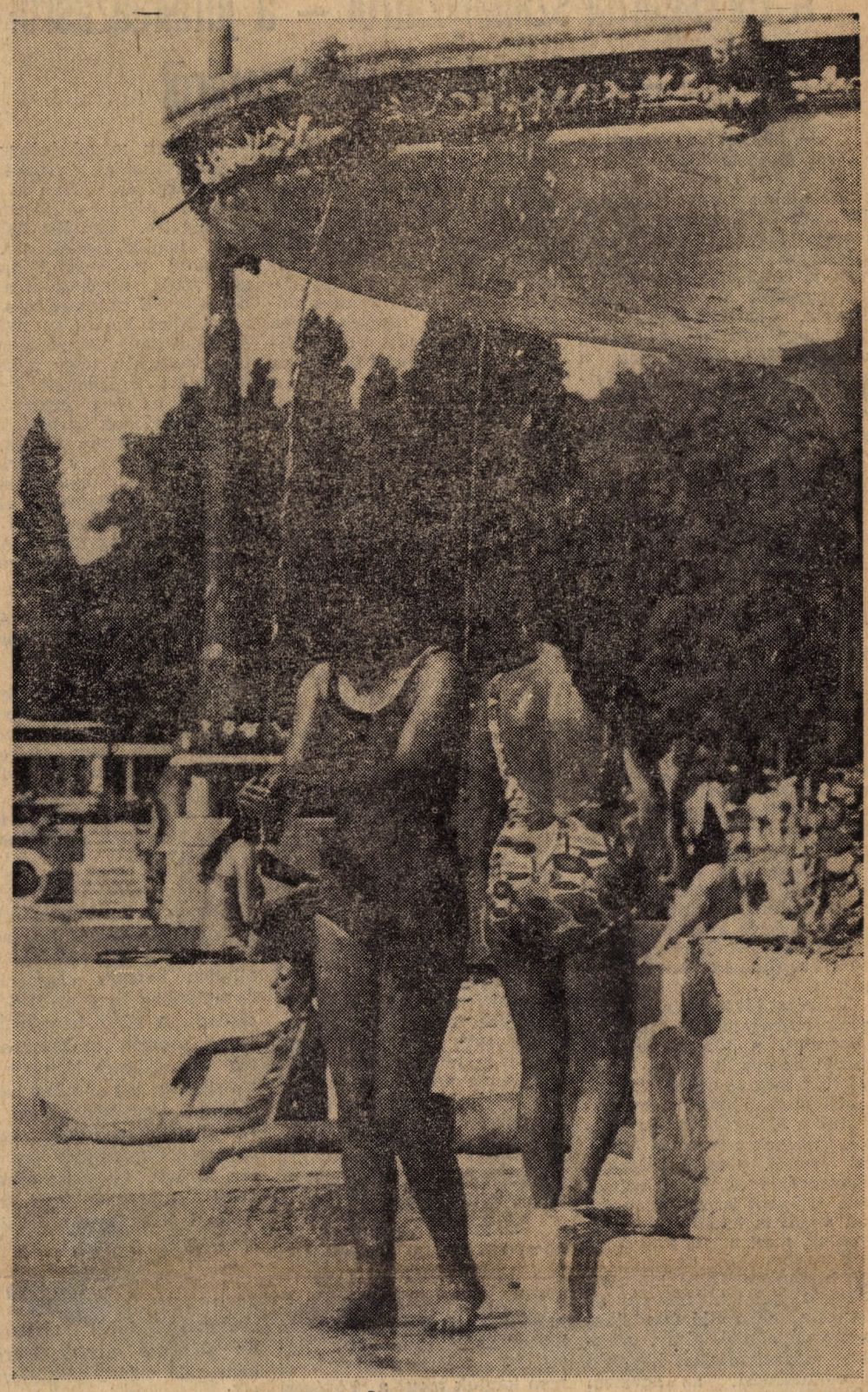

Azunk, ázunk... *Foto: Kálmán*

Új kiadvány

Ebben a hónapban megjelent újdonságok

Ismét *növekedett egy kiadvánnyal az egyetemen forgalomban levő tájékoztatók száma* az MKKE *Központi Könyvtára* KISZ-csoportjának kezdeményezéséből és jóvoltából. A hónapban megjelent, *legfrissebb magyar nyelvű közgazdasági szakirodalmi, szépirodalmi és egyéb művészeti könyvek listáját tartalmazza,* amelyek legújabban kerültek a könyvtár állományába. Megfelelő csoportosításban, *a kölcsönzési számmal ellátva sorolja fel az újdonságokat. Ingyenes, bárki elveheti.*

Az első alkalommal *mindössze 200 darabot nyomtattak,* de nem az alacsony példányszámnak köszönhető, hogy pillanatok alatt elkapkodták. *Érdeklődést keltettek a hallgatók körében, ami a céljuk is volt, figyelemkeltés, gyors tájékoztatás;* a nyomtatvány szerint: „hozzájárulni a fiatal közgazdászok szakmai képzéséhez, illetve továbbképzéséhez, általános műveltségi szintjének emeléséhez".

A jövőben rendszeres, hónaponkénti megjelenésére számíthatunk. A kibocsátásra váró következő sorozat már *borítót is kap,* s az azt követő már *belső formájában is hoz újat. A legcélszerűbb csoportosítás alapján fogják elrendezni az anyagot,* a kiemelt, elsődleges helyet fenntartva a *közgazdasági,* illetve *az oktatási szakirodalomnak.* A második csoportba az *egyéb ismeretterjesztő,* a harmadikba a *szépirodalmi művek* listája kerül. Az az ötlet is szóba jött, hogy *ha sikerülne nagyobb példányszámot kiharcolni, akkor a „KÖZGAZDÁSZ" mellékletévé is válhatna.*

Használhatóságát és *hasznosságát* majd *a közeljövő gyakorlata dönti el.* E kezdeményezésért *dicséret illetheti a könyvtár KISZ-csoportját, s külön Busi Erzsébetet és Hamar Máriát, akik összeállították* a tartalmát, és gondoskodnak arról is, hogy eljusson az érdeklődőkhöz, és segítsen a válogatásban.

Demcsák Ágnes

Utoljára a ligetben

BNV '72

Két nappal a megnyitó előtt.

Mindenütt angol, orosz, német, román, francia, cseh meg más nyelvű mondatok. Szakemberek, a kiállítás rendezői, vagy üzletkötők, akik a HUNGEXPO épülete felé tartanak valami tárgyalásra. Közgázosokat is látok, tekintet nélkül a vizsgaidőszakra a vásár alatt itt dolgoznak, tolmácsolnak.

A pavilonok még keveset mutatnak teljes tartalmukból. A legnagyobb kiállító, a Szovjetunió pavilonjában már a helyére emelték a LUNAHOD—1-et, az automata holdautót. Az NDK legérdekesebb kiállítótermében egy elektronikus adatfeldolgozó géprendszer. Az angol pavilont átépítették, a csővázon nyugvó konstrukció könnyen leszerelhető és áttelepíthető, hiszen a BNV jövőre új helyre költözik. Elhagyatott a kínai pavilon, az ajtókon nagy lakat. Úgy látszik ők már csak a megnyitóra várnak. A városligeti tón és a parton szivattyúkiállítás.

Az USA pavilonjában sajtófogadásra gyülekeznek az újságírók. A kiállítás anyaga: az oktatásügyet elősegítő új technikai eszközök. Ultramikro diapozitív készítő és olvasó berendezés, oktatógépek, feleletszámonkérő gépek magnetofonnal, 8 mm-es filmvetítővel kombinálva, audivizuális segédeszközök, házi tévélánc.

A kiállított oktatási segédeszközök és különösen a határozott törekvés — ezen eszközök igénybevételével —, egy oktatási módszer minél sokoldalúbb megvalósítására valóban figyelmet érdemelnek. Ugyanis mindegyiket a diák maga állítja be, maga kezeli, maga diktálja az ütemet. A tanulók közvetlen részese lesz az oktatási folyamatnak, még inkább, mint eddig.

Az újságírókat nemigen érdekli a kiállítás, hanem a koktél és az uzsonna annál inkább. A whisky valóban remek. De a látogatót holnaputántól nem várja whisky-s üveg és könyörtelenül kiegészíti a látottakat a fejében zsongó összes ismerettel. Természetes magatartás ez a kontroll. Én a látogatók szemszögéből nézem a kiállításokat: kell, hogy mögéjük is lásson az ember.

Szabó László

Diákszemmel a nyelvoktatásról

AZ ELMÚLT HÉTEN nyelvvizsgázó hallgatók zűrzavarától volt hangos a Makarenko utcai kollégium. Az első- és másodéves diákok egy része ekkor tette le az alap nyelvi kollokviumot. A várakozás, a cigarettaszünet perceiben, vizsga előtt vagy után többször is hallható volt egy-egy kritikai vagy elismerő észrevétel a Nyelvi Intézet felé. S valahogy kellett is... Közvetlen közelemben hirtelen kicsapódott egy ajtó. A még csak ezután vizsgázók körülfogták a kilépő kislányt. Kérdés kérdés után... Hányast kaptál?... Milyen volt?

— Mi a véleményed egyetemünk nyelvoktatási rendszeréről?

— Egyetemünk...? Nyelvoktatás...? — gondolkozik.

— Itt az egyetemen az angol és orosz nyelvet tanulom. Éppen most estem túl az angol kollokvium szóbeli részén...

— Konkrétan az angol nyelvoktatásról: kb. 150 sztoriból kellett felkészülnünk a vizsgára, ami szám szerint soknak tűnik... Megjegyzem, talán az is. De nem is ez a probléma, hanem az, hogy az egyik a Titanic elsüllyedéséről, a másik egy léghajó feleemelkedéséről szól. Se füle, se farka a történeteknek, bár némelyik nagyon érdekes. A kollokviumhoz azonban — véleményem szerint — tételek kellenének. Olyanok, amelyek az ember szorgalmán túl önálló nyelvtudásunkról, beszédkészségünkről, véleményalkotásunkról is reális képet adnak.

— Valahogy nem érzek egy következetesen végigvitt koncepciót az angol nyelvoktatásban... Viszont a drilleket nagyon jónak tartom...

— Ne haragudj, de nekem más a véleményem. Abban talán igazad van, hogy hiányzik a pontról pontra keresztülvitt koncepció... Ezen még nem gondolkoztam. De az angol nyelvtanárok, s talán egyedül az ő javukra lehet elismerni azt, hogy

(Folytatás a 2. oldalon)

Ezt a tárgyat a hallgatók komolyan veszik

Az elmúlt vizsgaidőszakban a valószínűségszámítás után *elmélettörténetből volt a legmagasabb az utóvizsgázók aránya a II. évfolyamon.* A tanszék következetesen szigorú követelményrendszere kicsit *mellbe csapta a hallgatókat.* A diákok többsége felismerte, hogy *az elmélettörténet a legkomolyabb vizsgák egyike.* „Leggyakrabban saját bőrén tanul az ember" — szokták mondani. Az elmélettörténet a legkomolyabb vizsgák egyike — ennek a ténynek a tudatosodását is ezen mondás tartalmához hasonló folyamat követte. Az utóvizsgák magas aránya az elért eredmények nem éppen magas színvonala is azt bizonyította, hogy ez egyszer *nem tanulni, hanem meg kell tanulni a vizsgaanyagot.*

Dr. Mátyás Antal tanszékvezető elmondotta, hogy a vizsgaidőszakban *heti három alkalommal konzultációt tartanak a vizsgázók számára.* Cél az, hogy megkönnyítsék a hallgatók felkészülését ill. elősegítsék a problémás kérdések tisztázását.

A szorgalmi időszak alatt hetente kétszer konzultációs szemináriumok voltak. Azok számára, akik behatóbban kívántak foglalkozni ezzel a tárggyal, *fakultatív szemináriumot indítottak.*

A tanszékvezető értékeléséből kiderült, hogy mind a konzultációs, mind a fakultatív szemináriumok hatékonyan működtek. *Az előadások látogatottsága is azt bizonyította, hogy a hallgatók komolyan veszik ezt a tárgyat.* Komolyan azért, mert az első félév vizsgatapasztalatai is erre kényszerítették a diákokat. Világossá vált, hogy *ezt az anyagot nem lehet „egyszerűen csak megtanulni", hanem meg kell érteni, meg kell emészteni.* S a tanszék követelményrendszere is szigorúan meghatározott. *Nem lexikai tudást kérnek számon a vizsgákon, hanem a tanult elméletek logikai vázát.* Erősen logikai jellegű tárgyról lévén szó, az egyes tananyagrészek között szigorú logikai kapcsolódás, egymásra épülés van, amit *felszínes tanulással nem lehet megérteni.* Pedig az anyag megértése a sikeres vizsga feltétele...

— kocsi —

INTERJÚ AZ SZB-ELNÖKKEL

A törzsgárda szabályzatról – a jutalmazásról – a lakáshitel rendszeréről

— Melyek a bérrendezés tapasztalatai?

Az utóbbi szb-n számoltak be erről az alapszervezeti titkárok, illetve elnökök. Hangsúlyozták, hogy az állami szervek jó előkészítése nyomán a bérrendezést nyugodt légkör kísérte. Örvendetesnek tartjuk, hogy nőtt a társadalmi szervek tisztségviselőinek a szerepe egyetemünk azon részlegeiben is, ahol e tisztségviselők viszonylag kis beosztásúak. Negatív észrevételek csak szórványosan merültek fel. Ezekkel foglalkoztunk és foglalkozunk.

— Milyen kérdésekkel foglalkozott a május 12-i szakszervezeti tanácsülés?

Egyrészt jóváhagyta az állami és szakszervezeti szervek együttműködésének alapelveit tartalmazó dokumentumot. Ez a dokumentum, amely a Művelődésügyi Minisztérium és a pedagógusszakszervezet közötti megállapodás egyetemi konkretizálását jelenti, tartalmazza, hogy mely kérdések esetében van a szakszervezetnek egyetértési, véleményezési, önálló döntési, kifogásolási (vétó), ellenőrzési és képviseleti joga. E dokumentum fontos az állami szervek és a szakszervezet közötti együttműködés törvényes alapjainak biztosításában.

Másrészt jóváhagyta a törzsgárda-szabályzatot. Amint ez ismeretes, a törzsgárdaintézményt az elmúlt évben honosítottuk meg egyetemünkön. E szabályzatban most körvonalaztuk a törzsgárdatagok megbecsülésének anyagi és erkölcsi formáit. Összefoglaltuk a törzsgárdatagok kötelezettségeit és jogait is. Az utóbbiakat annál is inkább hangsúlyoztuk, mert a törzsgárdatagok megbecsülése nemcsak az egyetemen eltöltött idő elismerését jelenti, hanem az egyetem előtt álló feladatokban való alkotó, aktív, gyakran áldozatvállalást követelő közreműködést, az egyetem céljaival való azonosulást is.

Továbbá elfogadta a jutalmazási rendszer továbbfejlesztésére vonatkozó irányelveket is, amelyeket egy rektori utasítástervezet formájában vitattunk meg. Ennek a lényege egyrészt a törzsgárdatagok és kitüntetettek jutalmának elkülönült kezelése, másrészt a költségvetés keretébe tartozó jutalmak decentralizálásának növelése az alsóbb egységekre és a bérmegtakarítások centralizálása annak érdekében, hogy ez utóbbiak egységes egyetemi megfontolások alapján kerülhessenek felhasználásra. A jutalmazási rendszer egyaránt elismeri a tartósan kiemelkedő, jó munkát és az esetenként jelentkező feladatokban való aktív közreműködést. Ez utóbbiaknál célszerű a célprémium rendszerét is alkalmazni. Szabályoztuk a jutalmazások időpontját is. A célfeladatok teljesítésének esedékességén túlmenően április 4-én jutalmazzuk a törzsgárdatagokat, az évi jutalmazások pedig a pedagógusnapra és — november 7-e helyett — decemberre összpontosulnak. Ezáltal csökkentettük a jutalmazási időpontok számát. Egyben lehetővé tettük, hogy az év végéig jutalomra rendelkezésre álló összegek kioszthatók legyenek. Elvünk az is, hogy a különböző jutalmazási források együttesen, kölcsönös összefüggéseik ismeretében kerüljenek felhasználásra.

A szóban forgó három napirend dokumentumai a közeljövőben nyilvánosságra is kerülnek, mindenki megtekintheti.

Hangsúlyozni szeretnénk, hogy az említett dokumentumok az állami szervekkel előzetesen egyeztetett álláspontot tartalmazzák, tehát a jóváhagyás egyben az állami szervekkel történt megállapodást is jelenti.

Az említetteken túl tájékoztatás hangzott el az üdülési lehetőségekről is. Erről az alapszervek és a szakszervezeti csoportok a közeljövőben részletesebb információt kapnak. E tekintetben új vonás egyrészt a nemzetközi megállapodásokon alapuló külföldi üdültetés — benne a gyermeküdültetés —, továbbá az egyetem által kötött szocialista szerződések nyújtotta lehetőségek kihasználása.

— Milyen lehetőségek kínálkoznak a lakáshelyzet javítására?

Ez egyik legnagyobb problémánk, minthogy az utóbbi időben az egyetemre sok fiatal dolgozó került. Eddig még nem kaptuk meg a Fővárosi Tanács által ígért mintegy 3—4 lakást. A lakásprobléma átfogóbb megoldásának alapjául a korábbi tapasztalataink szerint valószínűleg csak nagyobb, átgondolt akciók szolgálhatnak. Ezen akcióknak igazodniuk kell a változó körülményekhez és döntő mértékben a lakásban érdekeltek összehangolt, áldozatos munkáján kell alapulniuk. A KK-szerződések szociális és kulturális alapjainak terhére ez évben összesen mintegy 70 000 Ft kamatmentes hitellel tudjuk támogatni azokat, akik jelentősebb saját pénzforrással is rendelkeznek lakásproblémáik megoldásához. A szakszervezethez kérvényt kell benyújtani és ebben ki kell térni a pályázók jövedelmi viszonyaira, szociális helyzetére, lakáskilátására stb. Az szb által jóváhagyott bizottság fogja rangsorolni a kérelmeket. E rangsorolás a korábbiakhoz hasonlóan nyilvánosságot kap, észrevételezhető. Szükséges, hogy a kérelmeket az érdekeltek legkésőbb május 30-ig juttassák el a szakszervezeti irodára, hogy a rangsorolást az év egésze együttes igényének mérlegelése alapján lehessen megvalósítani. Az odaítélés elveit egyébként szakszervezeti tanácsülésen hagytuk jóvá és arról a szakszervezeti irodán felvilágosítást adnak.

— Foglalkoznak-e átfogó szociálpolitikai elgondolás kimunkálásával?

Igen. Ez év decemberéig szeretnénk elkészíteni egyetemünk szociálpolitikai koncepcióját. Ezen egy szélesebb körű munkabizottság dolgozik.

— Milyen szerepet tölthet be ebben a KISZ-szervezet?

A tanári KISZ-szervezet vezetőjének már elmondottam, hogy szívesen veszünk minden javaslatot és mérlegelünk minden hasznos elgondolást. Örülünk, ha ilyet a KISZ is elkészít. A KISZ képviselőjét, aki ez esetben szakszervezeti tag is, szívesen látjuk e bizottságban. Azt azonban hangsúlyozni szeretnénk, hogy ennek a szociálpolitikai elgondolásnak egységesnek kell lennie, ki kell terjednie egyetemünk oktatói, dolgozói valamennyi rétegére. Az általunk is elismert parciális érdekek csak az összérdek részeként jelenhetnek meg, súlyozásuk a többi rész érdekeinek a figyelembevételével történhet. Ez feltétele annak, hogy e koncepció valóra váltásáért — ami az egyetem valamennyi rétegétől erőfeszítéseket kíván —, együttesen munkálkodjunk.

NEM FÉRÜNK A BŐRÜNKBE?

Hallgatóink politikai-világnézeti portréjához

Kékesi Katalin szerint az ifjúság nem ismeri saját arcvonásait, ezért másoknak kell felrajzolni portréját, hogy holnap magára ismerjen. Ezzel a céllal adja át a tollat a harmincon túli nemzedékeknek.

Nem vitatom Kékesi fenti megállapítását, csak szeretném kiegészíteni azzal, hogy — véleményem szerint — ezeknek a nemzedékeknek a képviselői sem ismerik eléggé a mai huszonéveseket. Lehet, hogy egyes vonatkozásokban többet tudunk róluk, mint ők maguk. Egészében azonban a mi ismereteink is túl általánosak vagy pedig eléggé mozaikszerűek. Messzire vezetne annak vizsgálata, hogy miért van ez így. Ehelyett egy újabb mozaikkal szeretnék hozzájárulni az ifjúság megismeréséhez és önismeretéhez.

Egy hibás dilemma foglyaiként

Saját világnézetük és politikai magatartásuk keresése közben gyakran felvetik hallgatóink — önmagukban és nyilvánosan —, hogy miben jelölhető meg a „ma forradalmisága". A válasz hosszabb-rövidebb ideig a következő dilemmában fogalmazódik meg: lehetséges-e forradalmi cselekvés olyan szocialista *gazdálkodási rendszerben*, amelyben az emberi tevékenység *uralkodó* ösztönzője anyagi természetű, amellyel szükségképpen együttjár bizonyos mértékű szociális egyenlőtlenség, vagy csak a társadalmi-szociális egyenlőség irányába mutató reguláció esetén nyílik lehetőség forradalmi cselekvésre?

Az első alternatívát elfogadók véleménye szerint a jelenlegi körülmények között csak így tudunk gazdálkodni annak érdekében, hogy megoldhassuk jelenlegi és jövőbeni nagy társadalmi céljainkat. Igaz, hogy ez a „kényszerű" gazdálkodási forma társadalmi rétegződést, anyagiasságot és számos más negatív jelenséget indukál, de nincs más megoldás. A társadalom legfeljebb arra képes, hogy útját állja a szélsőségeknek; magukat a negatív jelenségeket azonban — legalábbis egyelőre — nem képes meghaladni. Ez a réteg belenyugszik a negatív jelenségek létezésébe, másfelől azonban minden eszközzel forszírozza a gazdasági fejlődést, mint a jelenlegi negatív jelenségek perspektivikus meghaladásának előfeltételét.

A másik alternatívát elfogadók szerint gyors ütemben korlátozni kell az anyagi ösztönzés jelenlegi uralkodó szerepét, minden lehetséges eszközzel növelni kell az úgynevezett nem-anyagi stimulációk szabályozó funkcióját, radikálisan fel kell lépni a kispolgári magatartás mindenféle jelentkezésével szemben.

Amíg az első alternatívát elfogadók esetében bizonyos belenyugvás béklyózza a politikai aktivitást, addig a másikat elfogadók aktivitását nézeteik oppozíciós, ill. szektáriánus vonásai korlátozzák. (Ti. a mindennapi gondolkodás- és magatartásmódtól való távolság miatt szükségképpen a nyilvánosság mögé, a legalitás határain kívülre szorul.)

A jelzett dilemma megoldása

Hallgatóink egy jelentős része harmad-negyedéves korában vagy már túljut a fenti — útkeresés közben talált — dilemmán, vagy (szerencsére-szerencsétlenségére) nem is fedezi fel a hamis alternatívát. Ez a hallgatói kör megérzi-felismeri a fenti dilemma zsákutcáját: elfogadja az anyagi ösztönzők preferálását; fellép ezek következetes alkalmazása érdekében, ugyanakkor nem zárja ki a nem-anyagi ösztönzők alkalmazásának lehetőségét, sőt szükségességét. Talán nem ennyire tudatos az a felismerés, hogy jelenlegi gazdálkodási rendszerünk alapelveinek érvényesítése nem indukálja *végzetszerűen* a kispolgári élet- és gondolkodásmód tömegméretűvé válását: *ugyanezen gazdálkodási rendszer bázisán alternatív jellegű emberi-társadalmi érintkezési viszonyok* alakulhatnak ki. A mindennapi élet figyelmes szemlélője számára világos, hogy ugyanazon anyagi törekvés, anyagi feltétel mellett egyaránt létrejöhetnek kispolgári és szocialista emberi kapcsolatok is.

Ez a hallgatói réteg azt keresi önmagában és önmagán kívül, hogy miképpen realizálhatók tömegméretekben szocialista emberi viszonyok a társadalom és az egyén anyagi gazdagságának növekedésével paralel.

Nincs mindent megoldó képletünk

A hamis alternatíváktól megszabadult politikai aktivitás nagy vehemenciával és szenvedélyességgel kutatja a pozitív lehetőség kifejlesztésének útjait-módjait, eszközeit. A jelzett dilemmától való megszabadulás nem jár együtt a megoldás receptjével, csak bizonyos támpontok, keretek megtalálásával. Hallgatóink felismerik, hogy nemcsak ők, de az idősebb nemzedék sem ismeri, tudja, hogy mit kell és lehet tenni konkrétan a szocialista emberi viszonyok, kapcsolatok erősítése érdekében és elvárják, hogy együtt működjünk velük ebben az útkeresésben. Ez az útkeresés inspirálja őket, amidőn szóvá teszik oktatási rendszerünk fogyatékosságait, az oktatói és hallgatói munkafegyelem lazaságait, az egyetemi közélet fonákságait mind az új típusú tanár-diák viszony, mind a hallgatói képviseleti rendszer tekintetében. Ez a hallgatói réteg ösztönösen-tudatosan felismeri, hogy a szocialista demokrácia az egyetemen kívül és belül az új típusú emberi érintkezési viszonyok egyik eszköze és tartalma is egyben. És úgy gondolom, ebben teljes mértékben egyetérthetünk velük.

Azt hiszem, könnyen belátható az is, hogy amilyen mértékben meg tudjuk jelölni, ki tudjuk munkálni a gyakorlatban az emberi viszonyok pozitív rendszerének alternatíváit, abban a mértékben segíthetjük hallgatóinkat abban, hogy megszabaduljanak a hamis, áldilemma béklyóitól.

Úgy érzem, hogy a fentiek is hozzátartoznak az ifjúság portréjához. Ha tévedek, mondják meg, hiszen azzal kezdtem, hogy mi sem ismerjük eléggé arcvonásaikat.

Herédi István

A nyelvoktatásról

(Folytatás az 1. oldalról)

szinte soha nem látott lelkesedéssel csinálják azt, amit csinálnak. S nagyon is a diákokkal együtt — a diákokért. Egyik nyelvvel kapcsolatban sem hallottam azt, ami az angolosoknál már többször is előfordult: voltak olyan diákok, akik itt az egyetemen kezdték el az angol tanulását és például most vizsgáznak...

A franciából kollokválók csoportjában az őszinte elégedettség volt érezhető. Elmondták, hogy ennél a nyelvnél a a koncentrációk azt nyújtják, amit vártak. Szervezettek, reális követelményeket támasztanak a diákokkal szemben. Tudnak fejlődni, s szinte napról napra érzékelhető is ez az előrehaladás...

A NÉMETESEK MÁR kevésbé elégedettek. Sajnos, németből is el kell azt mondani, hogy a hallgatók többsége nem érez koncepciót az oktatás folyamatában, nem látja az oktatás célját azon túlmenően, hogy innen-onnan új kifejezéseket tanul...

A második emeleten oroszból kollokválók csoportjával találkoztam. Éppen két kedves tanárnő biztatgatta a hallgatókat. Beszélgettek, tanácsokat adtak, kérdésekre válaszoltak.

— A tanárok értékelőrendszerét is egységesíteni kellene — kapcsolódik be beszélgetésünkbe egy másodéves külkeres fiú —, ugyanis a különböző csoportokban kapott egyforma osztályzatok nem egyforma tudásszintet takarnak. A tanszéknek ki kellene dolgoznia egy egységes értékelő rendszert, s ehhez az egész tanszéki kollektívának tűzön-vízen keresztül ragaszkodni kellene.

EGYETEMÜNK EGÉSZ nyelvoktatási rendszerével kapcsolatban a diákok elmondták, hogy a nyelvigényes szakoknál feltétlenül szükség lenne a nyelvi órák számát növelni. A nyelv talán az egyetlen olyan kivételes helyzetű tantárgy, ahol nem lehet és nem is szabadna építeni az önálló tanulásra. Szinte állandóan szükség lenne a számonkérésre, az ellenőrzésre. Hiába van egy nagyon szép idegen nyelvi laboratóriumunk, önmagában nem pótolhatja a nyelvoktatás hiányosságait. Az életszerűbb nyelvtanítás megköveteli a tanár közreműködését. A koncentrált utáni, szintentartó időszak nem, hogy a szintentartást nem biztosítja, de még az elég jelentős visszaesés megakadályozására sem alkalmas.

Visszatérve a nyelvi laboratóriumhoz, többen hiányolják a rendelkezésre álló szalaganyag irodalomjegyzékben való feltüntetését. A diákok többsége éppen ezért nem is tudja kellően kihasználni a laborban rejlő lehetőségeket. Pedig — véleményem szerint —a nyelvi laboratórium az az eszköz a hallgató számára, amely az önálló nyelvtanulás egyik alapvető formáját képezheti.

Hangsúlyozom, hogy az elmondottak a nyelvi kollokviumok kapcsán, de kicsit előrepillantva a következő tanévre a nyelvoktatás néhány diákszemmel felfedezett hiányosságára vonatkoznak. Szántszándékkal, nevek nélkül — koncentrálva nyelvoktatásunk hézagos részterületeire — a jövő nyelvoktatásáért.

Kocsi Margit

KÖZGAZDÁSZ

Vasárnapi, május 28-ig, lesz nyitva az aulában a Magyar autógyártás című kiállítás, mely végigkíséri gépkocsigyártásunk fejlődését egészen az 1900-as évek elejétől napjainkig képekkel és modellekkel illusztrálva. A kiállítás anyagát, ezt követően Moszkvában fogják bemutatni.

19-ÉN PÉNTEKEN TARTOTTA a kultúrosztály idei évadzáró értekezletét. Szári Lajos, kultúrosztály vezető értékelte az elmúlt év munkáját, majd dicséretben részesítette és könyvekkel jutalmazta a kultúrcsoportok és a kultúrmunka más területeinek aktíváit, kiemelve a végzős hallgatók dicséretes munkáját.

Az egyetemi népi tánccsoport ismét komoly feladat előtt áll. A táncosok és a zenekar meghívást kaptak az angliai Billingham város 1972. évi folklor fesztiváljára. A körülbelül tíznapos fesztiválra már készül a csoport, hogy eredményesen tehessen eleget a megtisztelő meghívásnak.

A jövő tanévben

Az 1972/73-as tanév országos rendezvényei között tallózva említést érdemel az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Tanácskozása, amelyet 1972. őszén a KB kezdeményezésére a Művelődésügyi Minisztérium hív össze, és amelyen az Ifjúsági Törvény végrehajtási jogszabályairól is vita várható. *Diákszemináriumot rendeznek „Diákhagyományok szerepe a nevelőmunkában,* a szakemberré válásban" címmel. 1973. márciusában a *nyíregyházi Tanárképző Főiskolán tartják a Tudományos Diákkörök Petőfi emlékülését,* majd májusban *Szegeden lesz a Pedagógus Jelöltek II. Országos Találkozója.*

HOGYAN KÉSZÜLNEK

Tanszékek a komplex államvizsgáról

NOS IGEN. Már megint a komplex vizsgáról lesz szó. Mentségül szolgáljon az a tény, hogy sokakat érint érzékenyen. Félreértés ne essék. Nem támadni, vagy védeni akarom a komplex vizsgát, ez jelen pillanatban teljesen fölösleges, tekintve, hogy az érvek már elhangzottak pro és kontra és a döntés is megszületett. Célom éppen a döntésre való reagálás vizsgálata volt. Konkrétabban az, hogy mit szólnak ehhez a tanszékek? Hogyan készülnek ők? Hogyan fogalmazzák meg követelményeiket? Ilyen s ehhez hasonló kérdésekkel akartam foglalkozni bővebben.

Szúrópróbaszerűen — immár tanszékvezetőktől próbáljam választ kapni a negyedéveseket izgató kérdésekre. Megnyugodtam, amikor láttam, hogy ők — Hagelmayer István és Szanyi Jenő elvtársak tájékoztattak. (Noha nem tartozik a cikkhez, azért megjegyezném, lehangolónak tartom, hogy a hallgatók ügyes-bajos dolgait intéző tanszéki adminisztráció tájékoztatásával egyes helyeken ennyire nem törődnek.) Sikerült meggyőződnöm arról, hogy — noha Hágelmayer elvtárs bevallása szerint a tanszékeket legalább olyan váratlanul érte a vizsga ténye, mint a hallgatókat — a felkészülés javában folyik. A pénzügyi tanszéken például a kérdések összeállításában, részt vettek az alapvető tárgyak összes oktatói. A szempont az volt, hogy a kérdés megválaszolásánál egy tantárgy tematikájából kelljen kiindulni, de a helyes felelethez az összes többi szaktárgy ismerete is szükséges legyen. Például egy ilyen kérdés mint: „Lehetséges finanszírozási rendszerek, ennek vállalati és népgazdasági konzekvenciái." Megválaszolásához szükségesek költségvetési, hitelezési, de vállalati pénzügyi ismeretek is. A tanszék nemcsak a kérdéseket (magától értetődően a fenti példa NEM szerepel ezek között) a tanszék által elképzelt válaszokat is kidolgozta. Itt hangsúlyozta Hágelmayer elvtárs, hogy célszerű lenne, ha a tanszékek maguk bírálnák el a dolgozatokat, (e tekintetben még nem született központi döntés). Elképzelhető ugyanis olyan kiváló felelet, amely eltér ezektől a típusválaszoktól, tehát nem szabad ezeket mechanikusan értékelni. Ugyanakkor megjegyezte, hogy a pénzügyszakon — tekintve, hogy negyedéven még nincs szakágazati képzés — a hallgatók egy általános és két szakjellegű kérdést fognak kapni.

HASONLÓ SZEMPONTOK szerint készültek a kérdésösszeállítások a külker tanszéken is — mint Szanyi elvtárs elmondotta a szakágazati felelősök és a többi tapasztalt oktató bevonásával. Egy ilyen kérdésnél például (hangsúlyozom *ez sem* szerepel a vizsgakérdések között) „Mutassa be a fizetési mérleg egyensúlyát befolyásoló tényezők valamint az egyensúly alakításának monetáris eszközei közötti összefüggéseket, különös tekintettel egy közepesen fejlett importérzékeny gazdaságra" a hallgatóknak számot kell adniok mind kereskedelempolitikai, mind külkertechnikai, mind nemzetközi pénzügyi ismereteiktől. Kísérletképpen egyébként a kidolgozott kérdéseket odaadták az összeállításban részt nem vevő oktatóknak, akiknek szintén a megadott idő alatt kellett válaszolniok. Ennek megfelelően kerültek a kérdések — és természetesen a szintén kidolgozott típusválaszok is — további módosításokra.

Szanyi elvtárs véleménye is az egyébként — tekintve, hogy szöveges nem számszerűsíthető válaszokról lesz szó — az értékelési munka a tanszékekre kellene, háruljon, méghozzá pontozásos rendszer alapján. Ennek keretében ugyanis nemcsak a tényszerű tudást, hanem a hallgatók rendszerező készségét, gondolatvitelét, és önálló véleménykifejtési képességét is értékelni lehetne.

Természetesen a tanszékek megterhelése rendkívül fokozódni fog ebben az időszakban — ahogyan a tanszékvezető elvtársak elmondották. Ugyanis az értékelés felelősségteljes munkáját párhuzamosan kell elvégezni a diplomamunkák véleményezésével, illetve a védésekkel kapcsolatos feladatokkal, s ugyanakkor az oktatómunkát is folytatni kell. Tehát a tanszékek helyzete sem könnyű, de a nehézségek ellenére igyekeznek mindent megtenni a vizsga sikerének érdekében.

Lantos Vera

BIBLIAMAGYARÁZAT
Kinek mi a jó

A vizsgaszabályzat értelmében *a vizsgaidőszak öt hét*, ezalatt négy-hat kollokvium letételére kötelezhetőek a hallgatók. Elővizsga nincsen, *ha* valamelyik szaknak *hatnál több vizsgája jönne össze* egy félév végén, akkor *egy hét hosszabbítást kapnak*. Külön engedéllyel évközi vizsgaként le lehet tenni vizsgát olyan tárgyakból, melyek nem szemináriumi jellegűek. *A vizsgaidőszak előtti utolsó héten kell letenni minden nyelvvizsgát.* Eddig a rendelkezések. Előírják ezenkívül még azt is, hogy *minden felvett tárgyból aláírást kell szerezniük a hallgatóknak, természetesen minden aláírás megszerzésének vannak feltételei.*

Másodéves korunkban, mikor hatnál több vizsgánk jött össze egy félév végén, meg is kaptuk a hosszabbítást, minden különösebb probléma nélkül. *Harmadévre tárgyaink száma jelentősen emelkedett, a vizsgaidőszak azonban öt hét. Mert ezt is meg lehetett csinálni, legföljebb néhányunkat megviselt, viszont a rendeletet a tanszékek betartották.* Nevezetesen a népgazd.-terv, a pénzügy és a belker. tanszékek.

Mi volt az alapvető ok? *Nem akaródzott megadni a hatodik hetet hosszobbításnak.* Se tanár, se diák nem jön már be vizsgázni, vizsgáztatni június végén, ez érthető. Ráadásul a harmadév négyéves szakjai a nyáron hathetes szakmaira mennek, *ha megnyújtanák a vizsgaidőszakjukat tán még egy hónapnyi szabad idejük sem maradna nyáron. Ne legyen tehát senkinek sem hét vizsgája!*

Ebből kiindulva azután a népgazdaság pénzügyei című tárgyból aláírásos tárgy lett a másod- és harmadév néhány szakja számára. Ehhez mérten a tanszék még az anyagot is mérsékelte: a 450 oldalas könyvből mindössze négyszázat adtak fel, valamint az elmaradhatatlan előadásokat. Ez utóbbiakra nagy szükség is volt, tekintve a könyv elméleti, „politikai gazdaságtan-kiegészítő" voltát. A harmadév belker. és agrár szakok tehát egy félév alatt egyszer, s mindenkorra befejezhették a tárgyat. *Az egésznek mindössze egy egyórás évfolyam-zárthelyi volt a feltétele. A szorgalmi időszak utolsó hetében.*

Előző héten írta csaknem az egész évfolyam hasonló dolgozatát *népgazd.-tervből*, azzal a különbséggel, hogy erre a tárgyra félév múlva még „visszatérünk", egy állítólag nehéz kollokvium erejéig.

A piackutatás három féléves, szigorlati tárgy, mindenképpen *indokolt* már az első szemeszter végén *kollokviumon számonkérni a tanultakat. Csakhogy: az iparosoknak — nem tudom miért — a jelen félévben meg kell elégedniük egy aláírással. Aminek feltétele egy kétórás zárthelyi.* A többiek pedig kapjanak ugyanerre megajánlott jegyet. Ha nagyon akarnak, szóban is vizsgázzanak a vizsgaidőszakban, de a „terhelést" levették vállaikról. Természetesen *a fenti dolgok miatt egyik tanszéket sem lehet egyértelműen elítélni. A hallgatók azonban sérelmesnek érzik mind az iluen „beszámoltatási" módot, mind a mögötte meghúzódó „tehermentesítési" tendenciát.*

Valóban, így már *nem is érezték magukat „megterhelve" pl. az agrár-marketingesek, hiszen a május 10-i pénzügy vizsgát befejezve mindössze két emeletet kellett megtenniük és máris írhatták a piackutatást.*

Mert a vizsgák számáról lehet *tárgyalni egy tanszékkel, de egy ZH időpontjáról kizárt dolog.* Valószínűleg egymással sem hajlandók erre, *mit akar hát egy hallgató...?*

Mindenekelőtt azt, *hogy az évfolyam ZH-kat a tanszékek folyamatosan írassák, lehetőleg a szorgalmi időszak közepétől, ne az utolsó héten.* Valamint azt, hogy *döntsék el az illetékesek: egy adott tárgy befér-e a jelenlegi tanterv keretei közé, avagy sem. Ne a tárgyakat igazítsák a vizsgaidőszakhoz, hanem lehetőleg fordítva.* A képzés célja nem a rövid, „tehermentesített" vizsgaidőszak, hanem megfelelő tudású közgazdászok képzése.

—zsembery—

Új év — új PARNASSZUS

Az új tanévre halasztottuk irodalmi mellékletünk, a PARNASSZUS megjelentetését. Hallgatóinktól ugyanis — a korábbi évektől eltérően —, szinte semmi (közölhető) anyag nem érkezett.

Ezért továbbra is várjuk novelláitokat, verseiteket, irodalmi riportokat, pampleteket, humoreszkeket, fotókat, grafikákat, stb.

A KÖZGÁZ-ra készülnek

Riport a kereskedelmi szakközépiskolában

Negyedikesek, érettségi és felvételi előtt állnak. A Széchenyi István Kereskedelmi Szakközépiskola végzős diákjai matematikából, magyarból. ker. gazd.-ból, áruismeretből és — tetszés szerint — pol. gazd.-ból, vagy tóriból „érnek". (Pluszként természetesen itt is mindenki azt vállal, amit akar, és bír.) Főtárgyaik alapján — a kívülállónak legalábbis — úgy tűnik, mintha a kereskedelmisek

előnnyel indulnának

a közgázra másokkal, gimisekkel szemben. „Bentről" nézve persze ez is másként látszik. Heit Gábor és Csanádi Péter (csak ők ket-

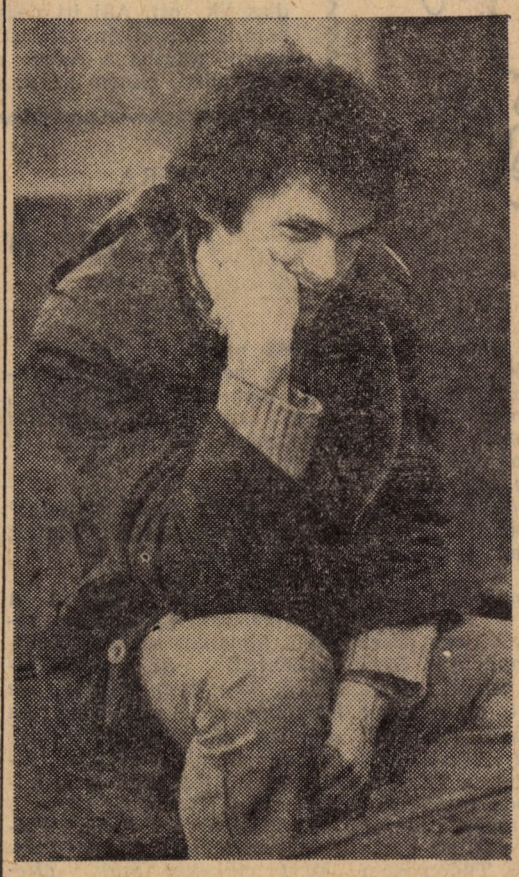

Heit Gábor: — Tanárszakra jelentkeztem

ten jöttek el a beszélgetésre, a többiek úgy látszik már teljes erőbedobással tanulnak) inkább hátrányról beszél.

— Nem sokan jelentkeztek közülünk a közgázra, a négy osztályból összesen tizenhárman, vagy tizenöten. A többség a belker. számviteli, vagy külker. főiskolán próbál szerencsét. Úgy gondolják ezekre a helyekre könnyebb lesz bejutni. Ami a közgáztól

leginkább visszariasztja

a kereskedelmiseket, az a matematika. Itt ugyanis tényleg hátrányban vagyunk a gimisekkel szemben. Negyedikben csak heti három óránk volt matekból, és több olyan anyagrésszel egyáltalán nem foglalkoztunk, amit a gimisek tanultak és ami a felvételire is kell. Érettségin csak írásbeli van nálunk, ez sem éppen kedvező. Igaz, hogy előkészítőre mindketten jártunk, de hát... Egyáltalán mit kérdeznek szóbelin? Szabályokat is kell tudni? (A szerepkörök — riportalany és riporter — gyakrán felcserélődnek a beszélgetés folyamán.) Igaz, hogy a p. g.-ből felvételizőket jobban „megpiszkálják"? — Így hallották. Csanádi Péter töriből felvételizik, az a kedvence, de Heit Gábor a p. g.-nél érdekelt. Érettségin is általában fele-fele az arány.

A közgazdász pályáról az ő elképzeléseik sem élesebbek, pontosabbak, mint hasonló korú társaiké. Előbb bekerülni az egyetemre, aztán majd meglátjuk... — mondja Péter. Gábor viszont:

— Tanárszakra jelentkeztem. Az igazgató tanította a p. g.-t nálunk — nagyon klasszul. Sikerült neki felkelteni az érdeklődést bennünk és ha ez megvan, az ember már „továbbmegy". A Népszabit, Magyarországot rendszeresen olvasom és főként a tananyaghoz kapcsolódó részeket a Közgazdasági Szemléből, de néha már „csemegézek" is. A másik ok, vagy indíték, ami miatt ide jelentkeztem az a tanári pálya és konkrétabban az osztályfőnöknőnk példája. Az ahogyan ő tudott velünk foglalkozni, az nagyszerű és lelkesítő dolog. Hát legalábbis most így látom, hogy később kopik-e valami ebből, és ha igen mennyi, az a jövő zenéje.

S ha nem sikerül? Mindketten gondoltak erre is. Péter a könyvkereskedelemben akar elhelyezkedni. Szakképzett eladó, munkaerőhiány van ezen a vonalon, nem fél, hogy nem kap állást. Gábor szerint is gondolni kell az embernek erre, sőt, jó ha már most lefixál egy állást. Legfeljebb nem megy oda, ha felveszik, de be van biztosítva. Gyakorlatban viszont még nem érvényesítette ezt a felfogását.

— Nem baj

ha valaki nem KISZ-tag?

Olvastam, vagy hallottam valahol, hogy az egyetemisták 96 százaléka KISZ-es — egészíti ki kérdését Péter a 4 százalékra gondolva bizakodón.

— Sokat hallottam a Közgáz KISZ-életéről, jegyzi meg Gábor. Kérdésemre, hogy itt a Kereskedelmiben, hogy megy a KISZ, némi nosztalgiával mesél arról, hogy kísérleti vertikális KISZ-szervezetük hogyan működött, a téli-nyári táborokról, a pol.-körökről, a portyákról, a Fórumról stb. Kiket hívtak meg, miről tartott előadást, milyen volt... Illetve ketten mesélnek. Mert KISZ-en kívüliek is részt vehettek ezeken a programokon és Péter élt is a lehetőséggel. Hogy miért KISZ-en kívüliként, miért nem mint KISZ-es? Hát annyit hallotta elsős korában otthon, hogy be

Csanádi Péter: — Előbb bekerülni, aztán majd meglátjuk...

kell lépni a KISZ-be, mert különben nem veszik majd fel az egyetemre, hogy inkább kívülmaradt. Csakazértis alapon? Ő tudja.

Mindenesetre nem a négy százalék, nem is a kilencvenhat a lényeg, elsősorban a pontok száma, illetve a tudás.

—nak

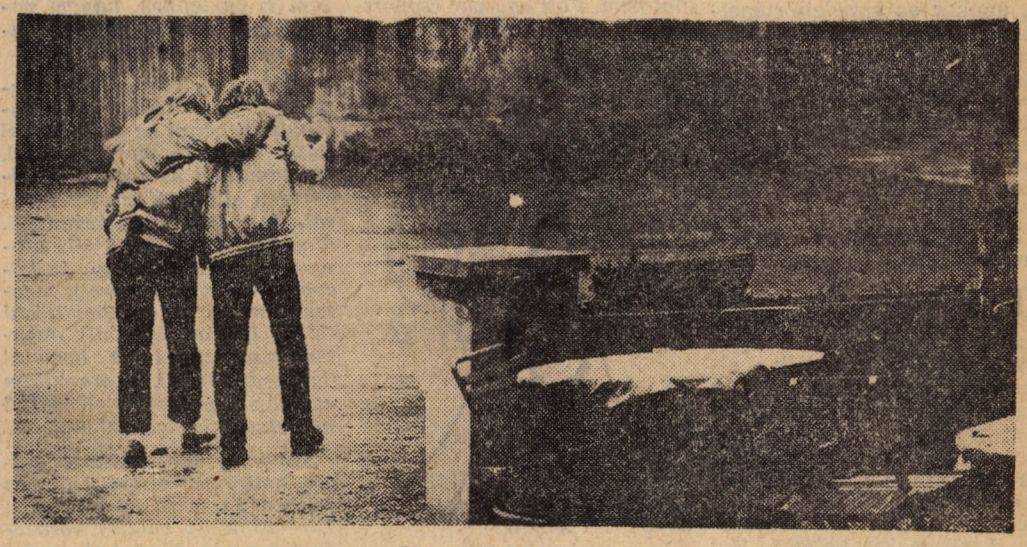

Átvették az analízist...

AZ UTOLSÓ SZÓ

BORSI GYÖRGY

Szóval — namármost

Nehéz dolog egy humoristának búcsút mondani; mert a búcsú mindig együtt jár némi szomorúsággal, nosztalgiával, ha meg nem, akkor mi a fenének az egész. Namármost. Ha szomorút írok, akkor azt mondják, no, nézzék, hát ez egy humorista? Ha meg nem, akkor nem lesz belőle búcsú. Úgyhogy inkább nem írok semmit.

Nem kell örülni, azért mégis írok, az előbbi csak a bevezetés volt. Szóval el kell búcsúzni. Ilyenkor jönnek elő az emlékek, a munkatársak, akikkel együtt dolgoztam, ilyenkor lehet mérleget vonni az öt év „újságírói" munkájáról.

Kezdjük a munkán. Valamikor régen — úgy két évvel ezelőtt — én voltam Gőzgáz Gerzson. Az idősebbek talán még emlékeznek rám. Ilyen minőségemben elértem, hogy az egyetem összes mosdójában tükröket szereltek fel. Hiába, a sajtó nagy hatalom! A tükrök története a következő:

Már vagy három számban egymás után szóvá tettem, hogy nincsenek tükrök. Tükör ettől, persze, nem lett, de én begurultam, és lementem Farkas teremminiszter úrhoz. Kettőnk között a következő párbeszéd zajlott le:

Én: Farkas elvtárs, miért nincsenek tükrök a mosdókban?

Ő: Mert nincsenek, de nem is kérte senki.

Én: Dehogynem, már háromszor írtam róla az újságban.

Ő: Érdekes, nem olvastam, de szerintem nincs semmi akadálya annak, hogy felszereljük a tükröket.

Nem is volt, fel is szerelték őket. Hiába, a sajtó nagy hatalom!

Igaz, hogy a tükrök azóta eltűntek, de erre azért büszke vagyok.

Aztán büszke vagyok arra is, hogy a szociológia tanszék „tolerálta" a kritikát, és beígértek egy új szociológia könyvet. Hogy új könyv lett-e, arról nem tudok, mert bár ígérték, a könyv bírálatára nem hívtak meg. Azért mindenesetre az elhatározás is nagy dolog.

Gőzgáz Gerzsonként volt egy kellemetlenebb afférom is, amikor az elmélettörténet-vizsgákról, az értékelési rendszer hibáiról írtam. Szigeti tanár úr válaszul olyan névnapi gratulációt küldött, hogy alig bírtam hazacipelni. De a cikkben mégiscsak volt valami, mert a következő évben a tanszék visszatért a szóbeli vizsgáztatásra.

Ennyit a sajtóban végzett munkám eredményességéről.

Talán nem szerénytelenség, ha itt emlékezem meg a legidősebb jogán néhány olyan kollégámról is, akiknek elvesztését szomorúan vettem tudomásul. Ilyen munkatárs volt Nagy Jancsi, a rajzoló. Ritka hobó volt, olyan srác, aki tele szájjal tudott az élet szemébe röhögni. Egy alkalommal bejött a szerkesztőségbe, kezében kis koffer. Hát **ez?** — kérdeztük. A gardróbom, mondta ő, letette az asztalra, kivett egy atlétatrikót és egy fehér inget, zsebébe gyűrte a nyakkendőjét, és elvonult a WC-be átöltözni. Visszajött, eltette a szennyest, fogta a koffert, és távozott. Akkoriban éppen nem volt lakása. De volt olyan is, hogy taxival látogatta meg édesanyját hajnali ötkor Szekszárdon.

Tíz évig járt az egyetemre, másodéves volt, amikor itthagyta a szerkesztőséget. Megnősült.

Aztán volt nekünk egy „szerkesztőségi titkárunk" is. Rétfalvi. A mindig csinos, jólfésült, foncsorozott szemüveget viselő Gabi. Örökmozgó volt, lótott, futott, ügyintézett, életét és vérét adta a Közgazdászért. Hát csoda ezek után, ha másra nem maradt ideje? Legalábbis nem sok. Ez boszszulta meg magát. Tudomásom szerint most a Vendéglátóipari Főiskolán tanul. Meddig, ki tudja? Ott is lapot szerkeszt...

És a végére valami személyeset. Elkövettem vagy 50 humoros cikket, én legalábbis annak szántam őket. De soha egynek sem volt akkora sikere, mint annak a blokkdiagrammnak, amit egy üres félórában Halász Gézuval gyártottunk. Hallottam, hogy az elsőéveseknél ötöst igértek számítástechnikából a diagramm szülőjének. Ha lehetne, szeretném megkapni az ötöst. Nem nekem kell, ráhagynám valamelyik elsősre. Akkor lenne legalább egy ember, aki pozitívan emlékezne vissza egyetemi pályafutásomra, humoristai működésemre.

De randa pálya!

... mármint az újságírás. Bejön az ember az egyetemre, megnézi magának az I-es előadót, aztán megy valami munkát keresni.

A szerkesztőségben pedig lessük az újabb jelentkezőket. Kitart, vagy nem tart ki — barkochbázunk. Mert akiket megszoktunk, azok közül minden évben elmennek néhányan. De akik maradnak, ők mindig megírják azt a bizonyos „első cikket", (igaz, hogy a tizediket már nem mindig) bőbeszédűen, a kék-zöld jelzők burjánzó színorgiájába rejtve a mondanivalót, vagy éppen kizárólag a szükségesből csak minden második tőmondatot vetve papírra. Szelíd dorgálások, „azt hiszem talán másképp jobb lenne" hangú, a nagyszerűen csinálod felkiáltásokkal tarkított beszélgetések után megszületik a második írás. (Ha már az első is olyan nagyszerű!) Ki-ki rádöbben arra, hogy nem magának ír. Szidják itt, dicsérik ott. Aki itt négy évet végigél, az ha újságíró nem is lesz, elkényeztetett bizonyára végképp nem. Nem azért, mintha a mérce magassága únos-úntalan fejbe csapkodná, hanem azért, mert az egyetemi társak mellett egy kis közösség is gyűrja, formázza. Jó cikkeket várnak tőle akkor is, amikor ki sem látszik a „normális" melóból, s ráadásul az egyetemen sem történik semmi. Lényegest és lényegtelent szét kell tudnia választani, s amit muszáj, azt is ötletes formában kell megírnia.

Érvel és védekezik, amikor egy szerzőtárs fejét követelik. Nem tehet mást, marad a fekete és langyos napokban is, amikor mindenki a laptól várja, hogy történjen már végre valami az egyetemen, vagy éppen azt kérik számon, miért ez történt, s nem más?

S aztán a jellemzésekkor: végeztél te valami mozgalmi munkát? Ja, a KÖZGAZDÁSZ?! Nem bánom írjuk be ezt a művészkedést! De hol ebben a meló? — teszik hozzá.

De ronda pálya! — sóhajtották sokszor most búcsúzó munkatársaink. Borsi Gyuri, Domány András, Hatala Éva, Késedi Feri, Lantos Vera, Lapath Éva, Sós Péter és Tarcsi Gyuszi négy évet bírtak ki itt...

Kékesi Katalin

LANTOS VERA

Rátok is sor kerül

MÚLT

1968 nyara.

Nem, nem tudom. Szerintem nem. Ott elszúrtam... Á, ki van zárva. Képzeld! Megkaptam! És fel! Igen, fel! Hurrá!

1968/69.

A többiek? Igen. Tanulni? Sokat. Nehéz. Zéhák. Matek. 1. uv. Statek. Felét ki. Nem, engem nem fognak. 2. uv. Nem, ebből elég! Végre! A filo sikerült! Lelkesedés további következménye: KÖZGAZDÁSZ SZERKESZTŐSÉGE. Szervusztok. Én... Ne haragudjatok a... Hoztam egy. Ha elolvasnátok. Csak három. Nagyon szépen. Elolvasták. Ráadásul le is közölték. Így lettem.

Koncentrált. 4 flekk. Félévig van téma angol órán. „Mert cikkeket írnak, ahelyett, hogy tanulnának." Majd ellencikk! A tanártól. Azóta messze ívben elkerülöm, mert ha meglát:

— Hallja, nekem azt mondták, hogy én ugyanazt írtam, mint maga?! Mi a véleménye?

— Tanár úr kérem, én...

— „Hozza el a cikkét, hogy összehasonlíthassam."

Két hét múlva.

— „Igaz az, hogy az én cikkem ugyanaz mint a magáé? Pedig én nem is olvastam a magáét.

1969/70.

Új ösztöndíjrendelet. Viták. Cikk a vitákról. Viták a cikkről. Eredmény: csoporttársaim fele morc, másik fele vissza se köszön. Lám a sajtó átka (vagy áldása?!).

Vizsgák. Szigorlatok. És képzeld, ezt a... Á, állati rendes. Te, hát olyan szemét? Hát igen, ez a pech.

A szerk. Sziasztok. Városi vonal? Fejezd be, és is telefonálni. A fene, most meg elment a vonal. Mert ha nekem kell, mindig. Mi? Ja, hogy cikket? Jó, majd. Persze, persze, majd a jövő héten. Halló? Nem, téves! Hát az ist... vonal megint el. Komolyan? Persze, mert fogyókúrázom! Már több mint. Egy egy príma. Halló? Na végre! Nem hallom! Ne üvöltsetek! Hát az ember a saját hangját sem. Iktasd már ki a rádiót!

1970/71.

Hát ez nevetséges, úgy éljek! Ez nem igaz! Egyre linkebb! Pillanat, csak fel kell hívnom. Halló?! Ja, azért ide is. Mit, hogy ilyen sokáig? Én? Igen, még idejárok. Csak tolmácsoltam. Elvégre élni is. Mert az ösztöndíj. Hogy a vizsgák? Ugyan, kétnaponként. Nem veszélyes. Majd harmadévre ti is. Mi már félig ki. Velünk már a kutya se...

Ezt nem. Ez egy marhaság. Ezt én nem tudom. De... Na jó, megírom. De nem most. Nem tudtam vele beszélni. Nem volt. Most meg én nem leszek. No jó, azért meglesz. Persze. Persze. feltétlen. Halló! Nem, nem. Persze, hogy figyelek. Mit, hogy csak telefonálni? Én? Ide?

JELEN

1971/72.

Hát igen. Így elszaladt. MI MOST. Igen. Oda. Ki. BELE. Komolyra fordítva. Mi most tőletek. És ti tőlünk. De azért sokáig. Amit itt. Soha. Az együtt töltött. Mi mindig. És ti meg soha ne. Búcsúzóul ígérjük. Átfogó de arányos szemléletmód. Perspektivikus aspektus. Progresszíven beévítve mindet magunkkal. Útravalóul. Nektek pedig örökségül? Reformot és komplexet.

JÖVŐ

???

SÓS PÉTER

Emlékeink

Elmesélek egy történetet. Akinek füle van hozzá, megérti.

Szófiában jártam, s szinte véletlenül tévedtem be éppen Szent György-estére a nagy katedrálisba. Összegyűlt úgy száz-százötven ember. Köztük sok fiatal. Aki ismeri a görög katolikus liturgiát, tudja, hogy a legszebbek, a leglátványosabbak közé tartozik. Itt különösen nagyszabású volt.

Az imádságok évszázados szenvedést és fékevesztett újjongást kináló felelgetése körbezengett a kupola alatt és csendesen visszatért az ikonosztáz mögül. A gyertyák előtt csúszó-mászó nyomorékok, és fess fiatalemberek. A követ, a szentképeket csókolgatták. Mélyen megilletődve, légiesen körözött a korálének az oszlopfők félhomályában.

S akkor eloltották a lámpákat. A trónról előlépett egy agg pap. Ketten támogatták, a harmadik vaskos fóliánst, bibliát tartott elébe. Kis körbe gyűltünk össze, a néhány, még pislákoló gyertya fényébe. Az öreg énekelni kezdett. Gyenge, mekegő hangja volt, könnyezett a szeme. Alig élt az ima. „Goszpgyin, dusa moja..." S az öreg egyre erősebben énekelte az évezredes szöveget. Sárgásra fakult haja a vállát verdeste, remegő, májfoltos, inas keze a biblián nyugodott. Hangja ércesedett, egyre magasabbra szállt. Mindenki meghajtotta fejét, egyedül ő állt szembe Úristenével. Kitépte magát kísérői karjából, fölvetette karjait, s a gyertyalángok lobogásában félelmetesen ágaskodott az ős ének. A pap, sámánok ivadéka, már remegés nélkül, egyedül állt, zengett, harsogott a hangja. S az „Ámi-in"-t tisztán, szenvedéssel, örömmel, gőggel, alázattal telve énekelte a kupola sötétjében. Azután összecsuklott, alig birt elvánszorogni a trónszékig. Lehúnyta szemét, már nem vett tudomást a kezét csókolókról.

98 éves volt. Azóta már meghalt, 101 éves korában. Talán utolsó nagy imáját láthattam.

Kell a tanulság? Rágjam a szátokba az intelmet a hivatástudatról, önmagunk, testünk legyőzéséről? Mondjam-e, mit jelent a hűség a választásunkhoz?

Helyette engedjétek meg, — tényleg utolsó szóként — néhány verssort idézzek ide, (stílszerűen egy imát).

Könyörgés

Adj Uram nyugalmat,
hogy amin
nem tudok változtatni
belenyugodjak.

Adj Uram bátorságot,
hogy amin
változtatni tudok
megváltoztassam.

Adj Uram bölcsességet,
hogy egyiket a másiktól
meg tudjam
különböztetni.

TARCSI GYULA

Amig a hely bírja

Igazából soha nem voltam a KÖZGAZDÁSZ munkatársa. A társas viszonyt még csak vállaltam volna, de az írogató munkát nem nekem találták ki. Tipikus töltelékgyártó voltam. Ha már minden benne volt a lapban, amit be lehetett tenni, akkor jöhetett valami az alapszervekről is. Amíg a hely birja. Meg a tagság.

Mert szervezni azt nagyon szeretünk. Ugyebár: amíg alapszervek vannak, addig át is lehet őket szervezni. Ha már sikerült, akkor írni is lehet róla. Ez logikusnak tűnik.

Kezdetben vala az A szisztéma. Lőn szervezés. Eredmény: a B variáció és egy cikk. Majd ismét rájöttünk, csak jobb az A de egy kis módosítással. Talán így: (∀) Cikk. Egész jól megvoltunk így. Nagyon tanulságos volt ez a folyamat. Ma, többé-kevésbé érett fővel javasolhatom: szervezze mindenki ahogy akarja, úgyse felel meg senkinek a másé, és főleg nem a jelenlegi. Így szép ez. A borosüveget sem a címkéje miatt gyártják.

Időközben minden megváltozott. Bejött a komplex vizsga, kiment a Kincses. Ebből is látszik, hogy semmi sem örök. Csak a Beiskolázási Számban három éve megjelent cikkem a KISZ-szervezeti felépítésről jön le makacs módon minden évben újra és újra a leendő gólyáknak. Igaz, azóta több tucatszor elavult, sőt már megírása pillanatában történelem volt — sebaj. Úgyis visszaállítjuk egyszer még azt a hajdani jó szisztémát. Akkor legalább lesz egy anyag, amiből kiderül, hogy is csináljuk.

Egyébként: jól megvoltunk a KÖZGAZDÁSZ-szal.

LAPATH ÉVA

Megtanultam

Eljött valaki felvételizni. Felvették. Akkor ösztől járt előadásokra. Meg szemináriumokra. Aztán jött a vizsgaidőszak. Vizsgázott. Aztán már kevésbé járt előadásokra. Még szemináriumokra se mindig. De vizsgázott. — Közben írt néhány cikket a KÖZGAZDÁSZ-ba. Hol leközölték, hol nem. Volt egy pár csoportbulin, évfolyamkiránduláson, építőtáborban, társadalmi munkán. Meg konzultációkon. Most utolsó vizsgáira készül.

Tessék — íme egy egyetemista-koncentrátum, úgy is, mint én. Tulajdonképpen tényleg nem lehet többet elmondani. Hiszen mire éppen beleszoktam volna ebbe az állapotba, hirtelen új fogalmakkal kellett megismerkednem: komplex vizsga, diplomamunka, álláskeresés. Most még valahogy úgy tűnik, mintha ez nem is én lennék, hanem valami más ember. Mintha tudathasadásom lenne.

Azért elég sok minden történt velem a 4 év alatt. Megtanultam bánni az emberekkel (lásd: ruhatári. menzai viták), megtanultam és azóta már sikeresen elfelejtettem az integrál- és differenciálszámítást. Megtanultam, hogy 3 féle csomag létezik (kis, nagy és közepes; lásd: áruismeret), megtanultam sírni és könyörögni (lásd: Dékáni Hivatal), megtanultam csalni és hazudni (lásd: puskázást). Megtanultam amőbázni, pad alatt olvasni, 3 nap alatt 8 vizsgát letenni.

Szóval csupa hasznos dolgot, amire szükségem lehet az életben. Ja, majd elfelejtettem. Tanítottak itt valami közgazdaságtant is. Nem baj az, ha szélesedik az ember látóköre.

A karikatúrákat készítette:

GÁSPÁR IMRE

JOGÁN

KÉSEDI FERENC

Emelt fővel távozom

Miután *három évig boldogítottam a KÖZGAZDÁSZ Szerkesztőségét* és írásaimmal halálra untattam olvasóinkat (feltéve, ha vannak ilyenek), felszólítottak, hogy búcsúzás ürügyén *írjak valamit a lap e tanévben megjelenő utolsó előtti számába.*

Mit tehetek? Humorom nincs, ami volt az is elfogyott az egyetemi évek alatt, könnyes visszaemlékezéseket írni nincs értelme. Talán hasznos lenne, ha összefoglalnám egyetemi honpolgárságom éveinek tapasztalatait, átadva a hálátlan utókornak? Felesleges, hiszen tanácsokat, tapasztalatokat adni könnyű, de megfogadni nagyon nehéz! Különben is, nem vagyok próféta. Már-már úgy nézett ki, hogy a búcsú oldalon tőlem nem jelenik meg semmi, *amikor segítségemre sietett a Műszaki Egyetem lapja, a Jövő Mérnöke. Kifogásolta az országos TDK-ról írott cikkem alábbi megállapítását.*

1. *„Egyetemünk a díjak 50 százalékát nyerte."*

2. „Néhány felsőoktatási intézmény, hogy részvételét a dolgozatok nagy számával alátámassza, rendkívül gyenge színvonalú dolgozatokat publikált. Így tett néhány dolgozat erejéig a Műszaki Egyetem is."

Megragadom az utolsó szó jogát, és *válaszolok a Jövő Mérnöke ismeretlen „i" betűvel jelzett cikkírójának.*

A számok területén valóban tévedtem, mert *egyetemünk csak a díjak 36 százalékát nyerte el. Elnézést a tévedésért*, nem szándékos torzítás, hanem figyelmetlenség eredménye a hibás adat.

Viszont további megállapításaimat fenntartom. Magam is részt vettem az országos TDK-n, volt szerencsém a politikai gazdaságtan szekcióban előadott bizony nagyon gyenge színvonalú műszakis dolgozatok ismertetését végigszenvedni. *Súlyos tárgyi tévedések is.* Pl.: ‚az új gazdasági mechanizmus egyik fő jellemzője, hogy a költségvetés részesedési aránya a társadalmi tiszta jövedelmekből növekvő", *előfordultak a Műszaki Egyetem dolgozataiban.* Volt olyan pályázó, aki az 1971-től érvényes keresetszabályozási változtatásokat hibásan ismertette stb. Felesleges továbbsorolnom a példákat. *Tisztelet a Műszaki Egyetem jópár kiváló dolgozatának, de ennek ellenére sem hallgattam a hibákról.*

Teljesen érthetetlen, hogy az említett gyenge színvonalú dolgozatok hogyan juthattak el Gödöllőre. *Azzal érvelni — hogy* a Műszaki Egyetemen a közgazdasági tárgyakat

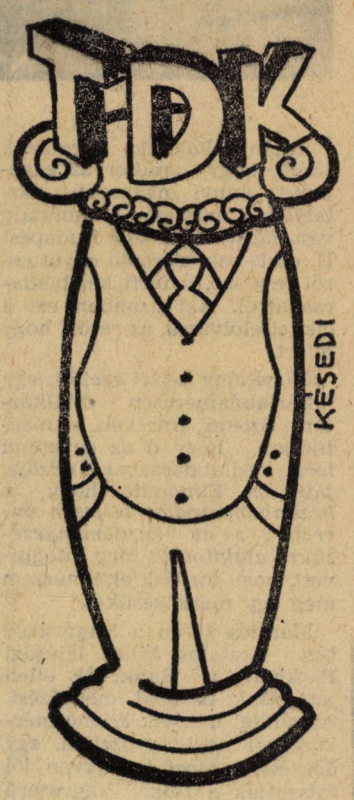

csak alacsony óraszámban tanítják, az onnan beadott közgazdasági dolgozatokkal szemben nem szabad olyan követelményeket támasztani, mint a mi egyetemünk dolgozataival —, hibás. Egy hasonlattal élve, pl: profi ökölvívók közé beengedett amatőrre ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a profikra.

Ennyit a Jövő Mérnökének!

Bár utolsó megszólalásom vitatkozás, mégis *hálás vagyok a Jövő Mérnökének. Bizonyosságot szolgáltattak kételyeim eloszlatására! Valaki elolvasta az egyik cikkemet.* Ezt is megértem, s most már emelt fővel távozhatom.

BÍRÁLNI JÓ?...

Előítéletek nélkül talán könnyebb lesz...

Egy jó hónapja vált ismertté a kollégium és egyetemünk egyes köreiben Fábián István és Horváth Sándor, pontosabban a másodév népgazd/1-es csoport vitairata, melyben meglehetősen élesen bírálják az egyetemi filozófiaoktatást és hasonló élességgel kérdőjelezik meg szinte az egész képzési rendszert. A vitairattal a KÖZGAZDÁSZ szerkesztősége is megismerkedett, de feltehetően jóval többen ismerik tartalmát, hiszen a pamfletet a Ráday utcai kollégiumban is terjesztették.

Az említett vitairat elsősorban Kiss elvtárs, a filozófia tanszék vezetője, illetve volt szemináriumvezetőjük ellen irányult és a Közgazdász szerkesztősége úgy gondolta, hogy a legalkalmasabb eszköz a problémák megtárgyalására, valamilyen produktív javaslat megtételére az, ha az érintett felek egy kerekasztal-konferencián konfrontálják álláspontjukat, majd az itt született eredményt jelentetjük meg a lapban, ahelyett, hogy esetleg csak az egyoldalú támadásoknak adnánk helyt. Ilyen kerekasztal-megbeszéléseket korábban már sikerrel rendeztünk különböző tanszék—diák polémiák esetében is.

Fábián és Horváth azonban kifejtették, hogy korábban már beszéltek Kiss elvtárssal és a későbbiekben nem kívánnak hasonló megbeszélésen részt venni. Indoklásuk: Kiss elvtárs elfogult — értsd: nem ért egyet javaslatukkal —, és ez már eleve lehetetlenné tesz minden tárgyalást.

Ezt követően Fábián és Horváth Gondi elvtársat hívta meg a csoport KISZ-gyűlésére. Kérésünkre beleegyeztek abba, hogy a Közgazdász munkatársai is jelen legyenek.

A megbeszélést végül május 5-én sikerült nyélbeütni — de előre kell bocsátani, hogy ez nemhogy elfogadható javaslatokat nem hozott, de még valamelyest közös álláspontot sem sikerült kialakítanunk.

Mi idézte elő azt a heves vitát, mely a másodéves népgazdosok vitacikke nyomán kibontakozott, és miért nem sikerült semmiféle eredményt elérni?

Kritika vagy kritika?

A vitairat és a kerekasztal-megbeszélés egyik sarkalatos kérdése: milyen módon, milyen módszerrel kell tanulni, illetve tanítani a filozófiát? Horváthék véleménye szerint az egyetlen mód az anyag állandó bírálata, sorozatos viták, permanens kritika. Ennek alátámasztására részeket idéznek Márkus György emlékezetes cikkéből, mely 1968-ban a társadalomontológiai irányzat színrelépését jelezte.

Kell-e valóban kritika és ha igen, milyen? A szerkesztőség tagjai a vitában azt az álláspontot képviselték, hogy meg kell különböztetni az immanens, a belső kritikát, a rendszerhez képest külső kritikától. Mit értünk ez alatt?

Minden filozófiai rendszer rendelkezik valamely belső logikával, ill. belső felépítettséggel. Ha ezt a logikát elfogadom, úgy az adott rendszer megértése úgy történik, hogy logikusan igyekszem az egyik problémát a másikból kifejteni és ahol hiányt érzek, ott az adott logika alapján helyesbíteni, ill. kiegészíteni vagyok kénytelen. Természetesen lehetséges, — és a tanulás során ez a gyakoribb —, hogy megtalálom, megértem azt, amit hiánynak véltem korábban, vagyis a hiány nem az adott filozófiai rendszeren belül, hanem csak az én tudásomban volt.

Ezzel szemben külső az a kritika, mely nem marad *meg egy* rendszer logikáján belül, hanem más rendszert szegez vele szembe és úgy bírálja azt. Horváthék azzal, hogy Márkusnak arra a cikkére és azon belül is azon helyre hivatkoztak, mely a „hagyományos értelmezésű" marxizmussal egy új, az eddigivel nem azonos rendszert állít szembe — véleményünk szerint a külső kritikát kívánják megvalósítani az oktatásban.

Miért baj ez? Mert míg a marxizmus egyes kérdéseit így kívülről igyekszem megválaszolni, csaknem biztosan jelentkezik egy hiba. Az a rendszer, mellyel bírálok — így pl. Horváthéknál a társadalomontológia — bírálatlan marad, éppen, mert a „hagyományos" marxizmusra koncentrál a támadás; így egy sor ellentmondást, belső logikai bukfencet nem vesznek észre Márkusnál, akire hivatkoznak, és egy megoldatlan probléma helyett nyernek tíz hasonló megoldatlanságot.

A helyes módszer, hogy előbb mindkét rendszer belső kritikáját végzem el, majd csak ezek után vetem össze a kettőt, aszerint, hogy melyik ad helyes választ a felvetett kérdésekre. Horváthék azonban sem a kerekasztal-konferencián, sem másutt nem voltak hajlandók ilyen konfrontációra, és végeredményben kitartottak amellett, hogy Márkusnak van igaza — bár mint kiderült, az említett cikken kívül Márkus más írásait a csoport nem ismerte, illetve néhányan olvasták az Antropológiát. Ilyen alapon nehéz megegyezni...

Differenciálás, avagy ki volt Hegel?

A vitairat mottója egy idézet Hegeltől:

> **„Nekem magamnak is szörnyű, ha valaki magyarázni kezd, mert ha muszáj, megértek én magam is mindent."**

E kiétellel elsősorban Kiss Artúr előadásait bírálják, és — mint később kiderül —, annak alacsony, vulgáris színvonalára utalnak.

Miután Horváthék nem voltak hajlandók „egy asztalhoz leülni" a tanszékvezetővel, nehéz elképzelni, mi lett volna a válasz. Valószínű azonban, hogy arra hivatkozott volna Kiss elvtárs, hogy nem véletlen az előadások „népszerű" szintje, hiszen olyan elsőévesek hallgatják azokat, akik itt kerülnek először kapcsolatba a filozófiával, amit nem lehet bölcsészeti szinten kezdeni.

Valószínű, hogy ez lett volna a válasz. Egy másik megjegyzés talán kitért volna arra is, hogy Hegel öreg korában, mikor az említett idézetet írta, valamivel magasabb szinten állt, mint akár már egy másodikos közgazdászhallgató, sőt, horribile dictu, talán még egy népgazdtervest is felülmúlt kissé. Amit Hegel jogosan megengedhetett magának, azt nem biztos, hogy minden egyetemista is megteheti. Meglehetősen optimista az az álláspont, mely szerint egy elsős hallgató minden filozófiai problémát megért magyarázat nélkül is...

Ebben a kérdésben azért voltunk kénytelenek hosszasan vitatkozni, mert Horváthék a realitások talaját messze elhagyva, a jegyzet kötelező irodalommal való felváltását követelték, valahogy úgy, mint ahogy a polgazdnál van.

Tapasztalataink szerint azonban a filozófia alapproblémáit illetően nincsenek olyan jellegű publikációk — mint példának okáért a politikai gazdaságtanban akár a Közgazdasági Szemle, akár más szaklapok — amelyek alkalmasak lennének az oktatást szervesen kiegészíteni, a jegyzetet pótolni. A magunk részéről ugyanakkor teljesen egyetértünk a tananyag olyan strukturális változtatásával, mely lehetővé tenné filozófiai alapművek részletes elemzését, kihagyás nélküli végigolvastatását. Ehhez azonban a következő feltételek lennének szükségesek:

1. az óraszám felemelése, hiszen filozófiai műveket megbeszélés és szeminárium nélkül olvasni nehéz — de erre nincs keret;

2. ha két év alatt végezni akarna a tanszék az anyaggal, ily módon körülbelül 2000—3000 oldalt kellene elolvastatni, de olyan alapossággal, melyre megint nincs idő. A jelenlegi körülmények közt, az óraszám adott, és az is, hogy mennyit lehet adott követelményszint mellett elolvastatni. Ezek figyelembevétele nélkül nem lehet érdemben tárgyalni.

Ki jelölje ki a szemináriumvezetőt?

Eddig a tanszékvezető jelölte ki. Horváthék követelése, hogy ebben a kérdésben ezentúl döntési jogot nyerjen az adott csoport. Kiss elvtárs, amikor korábban felvetették neki ezt a kérdést, felajánlotta a tanszéki nyílt napok lehetőségét, ahol minden kifogást el lehet mondani az adott szemináriumvezető ellen, ez a javaslat azonban nem elégítette ki a másodéves népgazd/1-es csoportot.

Konkrét javaslatuk: minden csoport maga döntsön, kit hív meg. A vitán felvetődött: ha egy elsőéves csoport meg akar hívni valakit, ki legyen az? Hiszen nem ismeri — nem ismerheti a tanszék munkatársait? A válasz az volt, hogy jó, de egy év után megismeri a szemináriumvezetőjét, és legalább ezután dönthessen, ki legyen később a tanára.

De tegyük fel, X. Y. nem nyerte meg a csoport tetszését; honnan fogják tudni, ki az, aki helyette megfelel? Talán Z.? De hisz őt sem ismerik, csak azt tudják, hogy X. Y.-t nem akarják, mert ő tanította őket. Z.-ről maximum pletykákat hallottak. Ezek után ki hívja meg a szemináriumvezetőt? A csoport? Vagy pedig nevezze ki a tanszékvezető, ahogyan eddig? Hisz ő legalább ismeri a tanszék munkatársait.

Ebben a kérdésben ismét nem jutottunk eredményre, mind a két fél kitartott saját álláspontja mellett...

Kit képvisel Fábián és Horváth?

Az említett vitacikk néhány példányát Fábián és Horváth nem csupán saját nevével szignálta, hanem hozzátették: a másodéves népgazd/1-es csoport nevében. Azokon az előkészítő megbeszéléseken, mikor a kerekasztal-konferenciát igyekeztek megszervezni, szintén többször hivatkoztak arra, hogy ők csupán csoportukat képviselik, az alapeszme egyáltalán nem saját, hanem kollektív; ők csupán a vitairat megfogalmazását végezték.

Néhány tény mégis arra késztet minket, hogy megkérdőjelezzük ezt az állítást.

A jelenlevő népgazdosok lényeges kérdésekben is többször vitatkoztak Fábiánék koncepciójával. Ellenvetések hangzottak el a Márkus-problematika körül, nem értettek teljesen egyet a tananyagstruktúra kérdésében és nem alakult ki egyöntetű vélemény a szemináriumvezető kinevezése ügyében sem. Ezek a véleményeltérések mindenképpen azt jelzik, hogy népgazd/1-es csoporton belül Fábiánék álláspontja nem kizárólagos és korántsem teljes mértékben elfogadott. Más szóval a vitairat nem a népgazd/1-es csoport nevében készült, hiszen csak és kizárólag Fábiánék álláspontját tükrözi, az ellenvetésekről nem beszél.

Végül és nem utolsósorban a Fábián-féle csoportképviseletet kétségessé tette az a körülmény is, hogy a jelenlevők nagy része felületesen, vagy még úgy sem ismerte az anyagot, nem is beszélve azokról az idézetekről, melyekkel Fábiánék a véleményüket kívánták alátámasztani.

Ilyen esetben kivel kell és lehet vitázni? A csoporttal vagy Fábiánnal és Horváthtal? Ki képviseli a csoportot és kit képvisel Fábián?

Nyílt kérdések. De nem is ez a lényeges. Ha vannak problémák, azokat meg kell és meg is lehet oldani, ezektől függetlenül is. A Közgazdász szerkesztősége továbbra is fenntartja javaslatát: üljön össze a csoport — most már talán teljes létszámban —, és Fábiánék vitairatától függetlenül vitassa meg az érdekeltekkel a reális problémáikat. Tartsuk meg végre a már többször javasolt nyílt kerekasztal-megbeszélést, de ne úgy, hogy előre kizárják az ellenvéleményeket. Sohasem a személyes presztízs fontos az ilyen kérdésekben — elfogadják-e Fábián javaslatát vagy sem —, hanem sokkal inkább az, hogy a létező problémákat feltárjuk és valamilyen reális megoldást találjunk ezekre.

A vitairat sem a reális problémafeltárást, sem a megoldást nem szolgálta. Talán jutunk valami eredményre, ha eltekintve az említett pamflettől, önállóan gondoljuk végig a másodéves népgazd/1-es csoport problémáit.

Árva László

DOMÁNY ANDRÁS

Ősztől változások várhatók

Ősztől változások várhatók az egyetemen. Rövidebbek lesznek néhány testület ülései; kellemes benyomások fogják fogadni az egyetemre belépő elsőéveseket; olvasmányosabb lesz a Közgazdász — egyszóval elmegyek az egyetemről. Az ember észre sem venné, úgy elszaladt ez a négy év (és továbbra se venném észre, ha nem lenne muszáj), de a szerkesztőség kedvesen figyelmeztetett rá. Kínos ötlet. Az elmúlt években a Közgazdász búcsúzó munkatársainak semmi dolga nem volt: Halász Géza kerekített róluk egy karikatúrát, Tormai Laci pedig ismert fahumorával megszerkesztett róluk néhány tréfás sort. Most azonban minden búcsúzónak önmagáról kell szólnia, és bár Cyrano álláspontját tisztelem, ez nem könnyű. Ja, azt még nem is említettem, hogy engem is a búcsúzó munkatársak közé soroltak, pedig sosem voltam tagja a szerkesztő bizottságnak. Igaz, sokat írtam, és ez is valami. Egyesek szerint tendencia van abban, hogy általában többet tevékenykedtem ott, ahol nem voltam tag, ahová csak úgy beleüthettem az orromat. A csuda tudja — azért azt is igyekeztem elvégezni, ami a feladatom volt.

Tulajdonképpen nincs is sok értelme búcsúzkodni. Szeretnék sokat visszajárni. Hiszen annyira hozzászoktam a csak oktatott, de nem gyakorolt szervezéshez, a III. emelet É—ÉK-i folyosóján félévente felgyülemlő néma tömegekhez, a malterral kevert sületlen krumplihoz, a IV. előadóban lógó jégcsapokhoz és a KISZ-bizottságon nagyszünetben egymást taposó tömeghez, meg még sok egyébhez, hogy úgy sem tudnék elszakadni ezektől. Arra meg erős naivitás lenne számítani, hogy a kifogásolt dolgok a következő néhány évben megszűnnek és eltűnnek — legalábbis, ha néhány éves kiabálásaink eredményeiből próbálok extrapolálni.

Jaj de jó, most látom, hogy betelt a másfél flekk, amit az ötletdús új szerkesztő kirótt rám. Igaz, sok tartalma nincs, de hát istenem. Tessék? Hogy mi van az elmúlt négy évben írt legalább 50 flekkemmel? Annak talán volt? Hát igaz, hogy ilyen búcsúzáskor őszinte az ember, de azért azt sem kell túlzásba vinni! Aki nem hiszi, olvassa el mindet. Megérdemli, aki ilyen gyanakvó.

Sporteredmények

Röplabda; férfi:

KSC—K. Volán	0:3
Ganz-MÁVAG—KSC	3:1
Szolnoki Titász—KSC	3:1
KSC—Testvériség	1:3

Röplabda; női tartalék:

KSC II.—OSC	3:2
Tipográfia I—KSC I	3:0
P.-csaba—KSC II	3:0
KSC I.—V. HTG	3:0
KSC II—Tipográfia II	0:3
KSC I—P.-csaba	3:1

Kézilabda; férfi:

Bp. Kinizsi—KSC	22:25

Kézilabda; női:

KSC—Csillaghegy	8:5 (6:2)

Igen jó védekezéssel biztos győzelmet arattunk. Kitűnt: Jobbágy, Boruzs, Grósz.

Vegyesipar—KSC	4:2 (2:1)

A bajnokságra törő Vegyesipar ellen idegenben szívósan küzdő, jól védekező csapatunk az egyik pontot megérdemelte volna, de ehhez a kárunkra történt bírói tévedések nem segítették hozzá.

Jobbágy Andrea a kapuban NB I-es formában védett, nemcsak 2 büntetőt hárított, hanem legalább még 8 ún. ziccerhelyzetben is bravúrosan mentett.

Jó volt még Jakab Erzsébet és Sütő Éva.

Cselgáncs.

Budapest Kupa (harmadik ford.)

Lukács Zoltán	I.
Béll László	II.
Bajusz Károly	II.
Rabi Endre	III.
Walter Géza	III.

A cselgáncscsapat az összetett pontversenyben harmadik helyet ért el.

Apró lé-k

Kigördült a vonat az állomásról. Elfelejtették behúzni a féket.

★

Kiállította a bíró Zöldfej II-t a Téglagyár SC. elleni mérkőzésen. A játékos megtekinthető hétfő kivételével minden nap 10 és 18 óra között a Nemzeti Galériában. Belépés díjtalan.

★

Plakát a Madách téri IBUSZ-irodában:
„TEKINTSE MEG AZ OLYMPIAI JÁTÉKOKAT!"
Jé, az idén ott is fognak rendezni valamit?

★

— Bánk bán áriáját hallották Erkel: Hunyadi László című operájából.

★

Negró, a torok kéményseprője! Kéményseprő a kémény Negrója!

★

A nagy sikerre való tekintettel a „Kétszer-kettő" következő műsorában megrendezik a leányanyák—zabigyerekek vetélkedőjét. Fődíj: egy originál apa.

★

Kinyílt az ajtó, és az Orchidea Magna a Fűvészkertben. Az ajtót becsukták...

Bemondó a tv-ben:
— A Ki miben tudós döntőjét idő hiányában nem tudjuk befejezni. Most tekintsék meg a Tiszai Vegyikombinát reklámfilmjét az Alaplast zománcfestékről.

★

Ha az iskolában megbukik egy diák, újra járja az osztályt. De mit tegyen egy király? **— bors —**

PÓTKOCSI

Újra itt van, újra itt van...

Alaposan megerősített hírek szerint MÁJUS—JÚNIUS FOLYAMÁN idén is megrendezik az immáron kedves hagyománnyá váló Tanszék—Hallgatók összecsapást (az elölálló a pályaválasztó). A nagy érdeklődésre való tekintettel a belépőjegyek árusítását már megkezdték az első emeleti titkárságon, 25 forintos egységáron. A mérkőzésen zenekar ugyan nem lesz, de megígérték, hogy mindenkinek elhúzzák a nótáját. A mérkőzés különben (minden más hiedelemmel ellentétben), barátságos jellegű, teljesen tét nélküli.

Kezdjük talán a bemutatást a Tanszék csapatánál, hiszen, mint mindig, most is ők a mérkőzés nagy esélyesei. A valószínű összeállítás a következő lesz: a kapuban Módusz; sokszoros válogatott. Hátvédek: Arcus, Medián, Efiksz. Közülük elsősorban a fiatal Mediánt lehet kiemelni, kitűnő helyezkedőképességért. A két középpályás, mint már oly sokszor: Practice and Progress. A csatársorban, amely a csapat legerősebb részét kéneri, Algol, Derivált, Integer, Real kap helyet. A balszélső posztjáról még nem határozott Integrál Lajos vezető edző. Valószínűleg ezt a posztot az újonc Derivált II. (ismertebb nevén második Derivált) fogja betölteni. A két Derivált fiúról csak annyit: indián származásúak, idén kerültek a csapathoz, nemzetközi csereakció révén.

— Kiket tudna kiemelni a csapatból? — kérdeztük Integrál Lajost.

— Nehéz dolog a fiúk között így differenciálni. Ez különben is elveimmel ellentétes. Mindenki jó formában van, győzelmet várok.

Az ellenfél, a Hallgatók csapata, már megszokott környezetében, a világ elől elbújva, a könyvtárban várja a fontos találkozót.

— Hogyan látjátok az esélyeket?

— Sajnos, nem a legkedvezőbb előjelekkel készülünk — mondja Uvé Ottó, csapatkapitány. Év közben sok volt a sérülés, kisebb kihagyások is előfordultak. Az ellenfél porhintése, az ún. koncentrált oktatás is nagyon összekuszálta sorainkat. De a remény azért él bennünk, sőt, túl is él majd bennünket. Az eddigiekkel ellentétben új taktikát igyekszünk begyakorolni, melynek lényege: edzeni, edzeni, edzeni.

A magunk részéről csak annyit fűznénk hozzá a találkozóhoz: reméljük, színvonalas, sportszerű mérkőzésen, igazságos pontosztozkodást láthatunk majd.

Földes Péter

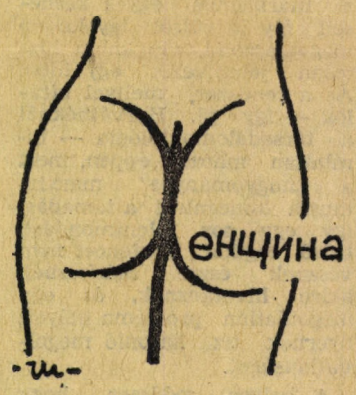

Sicc vicc!

Úgy látszik, manapság a vicceknek nincs határuk. Legalábbis nem kell útlevél hozzájuk. Ezért lesz az újszülöttből vénember. S ezért sül el fordítva a sündisznó. De ez utóbbinak az alábbiakhoz képest semmi jelentősége sincs.

Két ágytál beszélget a sivatagban:
— Hova mész? — kérdezi az egyik.
— Az ágyba — sziszegi a másik. — Sürgős!

A bolondok házában bolondok házát játszanak. Az egyik bolond odarohan az említett ház kerítéséhez, ahol egy tábla van kifüggesztve. Mit gondolnak, mi van a táblára írva?!
„Itt végződik a bolondok háza, tovább játszani veszélyes!"

Pap Jancsi egy félig használt fogpiszkálóval hegyezi a fülét. Merthogy egy igen komoly, a tudományokban magas fokon jártas férfiú előadását hallgatja: Szép anyanyelvünk címmel.
Másnap Pap Jancsi elmegy a barátaival sörözni. Úgy beszél, ahogy az előadótól hallotta. Erre jól megverik. Szép anyanyelvünk címmel.

A kannibál felszáll egy holdkóros papagájjal a szivarzsebében a Párizs—Érdliget között menetrend szerint közlekedő repülőgépjáratra. Senki sem veszi észre. Így könnyűszerrel előveszi a papagájt, és a röpcsit Honduras keleti partjai fölött Új-Guinea őserdeibe téríti. Itt megeszik az utasokat, a papagájnak meg úgyis mindegy.

A favicc a legújabb divat szerint sétál a Nagykörúton. Arra jön egy vidéki bácsika és beleütközik. A következő pillanatban a fejéhez kap, s odarohan egy rendőrhöz.
— Fogják meg! Hol az eszem?!
A favicc azonban már messze jár. **T. L.**

Berbere a szunemzet büszkesége

(egyfelvonásos, de még lehet több is)

(Mottó: Nincsenek régi viccek, csak rossz viccek vannak. Egy újszülött kezén minden ujj — uly.)

Színhely: Berberézia, szuverén ország.
Kor: Angol.
Idő: Present Perfect.
Szereplők: Berbere, a szunemzet büszkesége — Áron egy komoly szu — Gábor, szucsőcselék — Etel, szulegény — Etelka, szuleány — Szusza, szuszakács — Öcsi, szugyerek, nem tudni kié.
I. szín, felszín.
(Vannak: Berbere, Gábor, Áron, Etel, Etelka, Szusza, Öcsi).
Díszlet: DÍSZLETT, DE MÁR NEM
Kezdődik
Berbere: Nem láttátok kedvenc kiscsizmámat? Itt volt a sarokban.

Áron: Nem, mi nem láttuk kedves kiscsizmádat, ami ott volt a sarokban.

Berbere: Ber, ber, de mérges vagyok. Öcsi, te sem láttad?

Öcsi: (boldog, hogy megszólították): De, én láttam.

Berbere: Hol, mondjad?

Öcsi: (büszkén): A lábadon.

Berbere: De hát nincs a lábamon!

Öcsi: Nem is most láttam, hanem tegnap.

Etelka: Szeretsz még Etel?

Etel: Szeretsz még Etelka?

SZERETIK MÉG EGYMÁST?

Gábor: Áron, te jól ismered Berberét, a szunemzet hősét, te sem tudod, hogy hol a csizmája?

Áron: (komolyan): Én jól ismerem Berberét, a szunemzet hősét, de én sem tudom, hogy hol van a csizmája.

Gábor: Áron, te egy komoly szu vagy. Menjünk ágyút önteni.
(Áron komoly szu, megy ágyút önteni.)

Öcsi: Szusza, mi lesz ma ebédre?

Szusza: Ma hagóni lesz. Elvégre ünnep van.

Öcsi: Jaj de jó, ünnep van, nem kell iskolába mennem. Jaj de jó.

Szusza: Öcsi, legyél jó, mert különben nem kapsz hagónit. Sem ma, sem holnap.
(Öcsi hirtelen jó lesz.)
Szünet. A szünetben Berbere perecet árul, miközben Öcsivel beszélget; ugye örülsz Öcsi, hogy a cipőd Fröcsi?
II. szín. Bélszín.

Vannak: Akik voltak.

Díszlet: Trombitaszóló.

Berbere (boldogan beesik a színre): Hurrá, megvan a csizmám. Most már én leszek a szunemzet büszkesége.

Öcsi (még most sem tudni, hogy kié): LÁM, LÁM...
FÜGGÖNY. VÉGE. A FÜGGÖNYNEK. ELSZAKADT.

F. P.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKASINSZKY TIBORNÉ
Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha L tér 3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készül a Szikra Lapnyomdában

SPORT

Feljebb egy osztállyal...

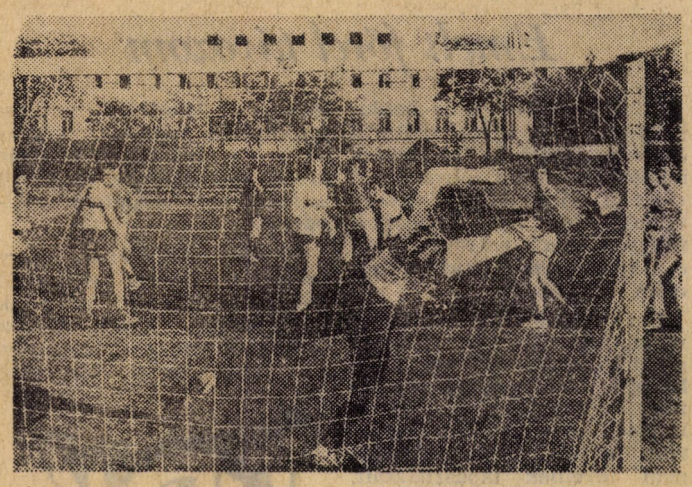

Talán sokaknak furcsának tűnik, hogy amikor az egyetemen annyi magasabb osztályban működő szakosztály van, most mégis egy Budapest II. oszt.-ban szereplő együttesről lesz szó, a férfi kézilabdacsapatról. Aki azonban ezt a cikket elolvassa, az rájön, hogy miért.

Jó néhány héttel ezelőtt, egy kosárlabdameccsen találkoztam Szokai Imrével, s megtudtam, hogy ő az egyetemi férfi kézilabdacsapat edzője, játékosa. Elmondta, hogy *a kézilabdacsapatot teljesen önerőből, saját kezdeményezésükre alakították meg.* Meghívott, hogy menjek el, s nézzem meg egy mérkőzésüket.

Március 17-én a Nagyvárad téri Asztalos János Ifjúsági Parkban a Bánki SE ellen játszottak bajnoki mérkőzést. Az addigi mérleg: kilenc mérkőzésből nyolc győzelem, egy döntetlen. Most is nagyon jól játszottak a fiúk. Nagyszerű indításokat, szellemes gólokat, kitűnő védéseket láthattunk, s bár néhány bírói tévedés főleg a mi csapatunkat sújtotta, a győzelem egy percig sem volt kétséges. Végül is *11:3-as félidő után 20:11 arányban győztek.*

A meccs után, miközben a szomszéd pályán levő futballmeccset néztük, beszélgettünk. Elmondták, hogy a csapat két éve alakult meg, néhány lelkes ember kezdeményezésére. *Miután a kiírt terembajnokságot és a válogatót fölényesen megnyerték,* a Bp. II. oszt.-ba kerültek be. Hogy az egyetemtől milyen támogatást kapnak? Nem panaszkodnak, bár én mégis azt vettem ki szavaikból, hogy a többi szakosztályhoz képest ők valamilyen mostohagyerekek. Igaz, a szerelésel nincs baj, s most kaptak új melegítőket is, de ez nem minden. *A jó felkészüléshez megfelelő edzéslehetőségek szükségesek.* Hetenként csak egyszer tudnak edzést tartani, a László Kórház pályáján, de *legalább még egy nap kellene. Télen jobb volt a helyzet,* hiszen a Kinizsi Kollégium tornatermében nekik is jutott hely. Tavasszal azonban már nem elégedhetnek meg a fedett pályával, hiszen a szabadtéri pálya sokkal nagyobb, szabadtéri edzésekre van szükség.

Az idei bajnokság megnyerésére, vagy legalábbis az első három hely valamelyikének megszerzésére komoly esélyeik vannak, így *jövőre minden valószínűség szerint egy osztállyal feljebb kerülnek.*

Azt hiszem, túlzás lenne állítani, hogy meccseiken a szurkolók hangorkánja kíséri a csapatot. *Szurkolók ugyanis nincsenek.* Úgy látszik, csak a jó bornak nem kell cégér, a jó kézilabdának igen.

—efpé —

Halász Géza karikatúrái